

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ลำปาง ลำพูน



การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ลำปาง ลำพูน



พรชัย จินะทา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE PARTICIPATION IN THE MANAGEMENT OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM
OF THE PHAYAWANG SCHOOL IN THE PHAYA WANG MULTI-DISTRICT
EDUCATIONAL NETWORK, UNDER THE LAMPHANG AND LAMPHUN
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE.



An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2025

Copyright 2025 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ลำปาง ลำพูน

ของ พรชัย จินะทา

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. จิติมา วรรณศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐวุฒิ สัมปไต)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตาวัลย์ อุ่นทอง)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ลำปาง ลำพูน
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** พรชัย จินะทา, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา,
2567
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐภูมิ สัพโส
- คำสำคัญ:** การมีส่วนร่วม, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียนมัธยมศึกษา

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน โดยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารและครูสังกัดโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง จำนวน 136 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test, F-test และ One-Way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง ในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



Title: THE PARTICIPATION IN THE MANAGEMENT OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM
OF THE PHAYAWANG SCHOOL IN THE PHAYA WANG MULTI-DISTRICT
EDUCATIONAL NETWORK, UNDER THE LAMPHANG AND LAMPHUN
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE.

Author: Pornchai Jinatha, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of
Phayao, 2024

Advisor: Assistant Professor Dr. Natthawut Sabphaso

Keywords: Participation, Student support system, Secondary School

ABSTRACT

This study aimed to study the level of participation in the administration of student care systems of schools in Phraya Wang Sub-district, and 2) compare the participation in the administration of student care systems of schools in Phraya Wang Sub-district, classified by work experience and school size. The study sample consisted of 136 school administrators and teachers in Phraya Wang Sub-district. A questionnaire was used as the study tool. Data were analyzed using frequency, percentage, mean and standard deviation, t-test, F-test, and One-Way ANOVA. The results of the study found that 1) the level of participation in the administration of student care systems of schools in Phraya Wang Sub-district was at a high level overall. 2) The results of the comparison of participation in the administration of student care systems of schools in Phraya Wang Sub-district, classified by school size, found that overall, there were statistically significant differences at the .05 level, and each aspect had statistically significant differences at the .05 level. Classified by work experience, overall, there were statistically significant differences at the .05 level, and each aspect had statistically significant differences at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ สัมปโน อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ สัมปโน อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ พร้อมทั้งตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข จนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ, ดร.ชยุต วิจิตรสุนทร ผู้อำนวยการโรงเรียน ชุมชนบ้านสันกำแพง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 และนายธรรณิษฐ์ พานธงรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาท วิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษามาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว ที่สนับสนุนและคอยให้กำลังใจ ทุกเวลาที่เหนื่อยล้า ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนการเรียนรู้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดีจนสามารถ ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

พรชัย จินะทา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.....	10
นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2566.....	14
การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	16
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำปาง ลำพูน.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50

กรอบแนวคิดการวิจัย	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการ บริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	61
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน	71
บทที่ 5 บทสรุป	78
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผลการวิจัย	82
ข้อเสนอแนะทั่วไป	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	92
ภาคผนวก ข การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence)	93
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	96
ประวัติผู้วิจัย	104

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงแผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา (ในหนึ่งรอบปี ระหว่างมีนาคม - มีนาคม ถัดไป).....	28
ตาราง 2 แสดงแนวการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียน.....	34
ตาราง 3 แสดงการคัดกรองนักเรียน.....	39
ตาราง 4 แสดงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน.....	40
ตาราง 5 แสดงการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	43
ตาราง 6 แสดงการส่งต่อ	44
ตาราง 7 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	59
ตาราง 8 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดสถานศึกษา	60
ตาราง 9 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	60
ตาราง 10 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา โดยภาพรวม	61
ตาราง 11 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	62
ตาราง 12 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน.....	64
ตาราง 13 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียน.....	66
ตาราง 14 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	68
ตาราง 15 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียน	69

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ พื้นที่ที่ศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	71
ตาราง 17 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วน ร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็น รายบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	73
ตาราง 18 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วน ร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	73
ตาราง 19 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วน ร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการส่ง เสริมนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	74
ตาราง 20 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วน ร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการป้องกันและการแก้ไข ปัญหา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	75
ตาราง 21 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วน ร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน.....	75
ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ พื้นที่ที่ศึกษา ตามขนาดของโรงเรียน.....	76

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 การบริหารจัดการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา	27
ภาพ 2 แสดงขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	48
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	54



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนต้องปรับตัวให้ทันกับสถานะของสังคม การดูแลนักเรียนในการเข้าไปสู่สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่นักเรียนยังไม่มีความพร้อม เป็นภาระที่ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนต้องร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการสื่อสารให้ความรู้ ส่งเสริมพัฒนาเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน การดูแลนักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตต้องทำด้วยความเอาใจใส่ ความรัก ความเมตตา และความเข้าใจนักเรียน ประกอบกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 เกี่ยวกับสิทธิเด็ก ได้กำหนดในมาตรา 52 ว่าเด็กและเยาวชน มีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ (บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 1 มาตรา 6 ได้ระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด จึงต้องส่งเสริมให้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การจัดการศึกษาต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการให้เหมาะสมกับแต่ละระดับการศึกษา เรื่องหนึ่งที่กำหนดได้ดำเนินการ คือ เรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สถานศึกษานั้นต้องให้ความรู้และทักษะการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

พระราชบัญญัติของรัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา ได้กล่าวไว้ว่า “การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ ซึ่งตรงกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว 6 ด้าน ประกอบ ด้วยยุทธศาสตร์ด้านความ

มั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ” ซึ่งรัชกาลที่ 10 ทรงเน้นตรงกลาง คือ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษา พระองค์ท่านต้องการสร้างให้คนไทยมีคุณสมบัติ 4 ด้าน คือ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองดี ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ดีโดยผ่านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียน การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ควบคู่ไปกับการปลูกฝังบ่มเพาะอุปนิสัยเพื่อให้มีพฤติกรรมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายด้านคุณภาพผู้เรียน มีเป้าหมายประสงค์คือ ผู้เรียน ทุกคนมีทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความเข้มแข็ง อดทน และสามารถพึ่งตนเองได้ในสังคม อนาคตที่ซับซ้อน สามารถป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่และป้องกันตนเองจากปัญหาเสพติดได้

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เด็กนักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุดรองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับนับถือ ยกย่องและคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนักเรียนเป็นหลัก ให้เด็กนักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ นั่นคือเด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็น “คนดี คนเก่ง มีความสุข” นอกจากนี้ “ครูต้องบูรณาการความรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม สถานศึกษาต้องจัดระบบงานและกิจกรรมที่ส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัย พร้อมนำระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก” โดยการนำกระบวนการของระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ “การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสมและเด็กนักเรียนจะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง และดูแล” โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต (ธีร ภาวนันท์ และคณะ, คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน 2557 ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน, 2557)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดหลักการจัดการศึกษายึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเกิดขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบของ “การบริหารที่เปิดโอกาสให้หลายบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกระบวนการของการบริหารที่ให้ผู้ได้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของกลุ่มในการแก้ปัญหา โดยตั้งอยู่บนแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่จากผู้บริหารสู่ผู้ได้บังคับบัญชา” การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นความพยายามที่จะจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงาน ในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนางานด้วย ความเต็มใจเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจ

การสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน เป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญที่สุดที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ โดยต้องจัดให้เหมาะกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนเพื่อคุ้มครองดูแลนักเรียน และสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน ดังนั้นในการสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับนักเรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียน รวมทั้งการปกป้อง คุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนจากอันตรายต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตที่ดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน “เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วย เหลือนักเรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์พร้อมด้วยคุณลักษณะความเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถที่จะดำรงชีพในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี” ด้วยเครื่องมือ ขั้นตอน และวิธีการทำงานที่ชัดเจน มีบุคลากรหลัก คือ ครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมของบุคลากร เครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการเครือข่ายของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูทุกคน ฯลฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลำปาง ลำพูน จึงกำหนดนโยบายสำคัญให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มี “ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน” และดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันการณ์ ได้รับการพัฒนาทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุขและปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน (สรวง ศรีแก้วห่ม และคณะ, 2557)

จากนโยบายของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน เรื่องระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน ตามขนาด ของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารงาน ระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดโรงเรียนในสหวิทยาเขต พญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 210 คน จากทั้งหมด 6 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดโรงเรียนในสหวิทยาเขต พญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 136 คน โดยกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างอิงใน ัญญา

ราชคณน์, 2564) นำมากำหนดสัดส่วนตามประชากรในแต่ละโรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่

โรงเรียนขนาดกลาง

3. ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง

น้อยกว่า 10 ปี

10 - 20 ปี

20 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ประกอบด้วย

5 ขั้นตอน ต่อไปนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและการแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน หมายถึง การมีส่วนร่วม จัดลำดับความสำคัญของปัญหานักเรียน กำหนดคุณลักษณะอกระบวนกรดำเนินงานช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่ง เสริมนักเรียน การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาและการส่งต่อนักเรียน

1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป้าประสงค์ของการดำเนินการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ กำหนดทางเลือกของการดำเนินงานในดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ออกแบบวิธีดำเนินการงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน กำหนด ปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน กำหนดทรัพยากรและ แหล่งทรัพยากร ประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการระบบ ดูแล ช่วย เหลือนักเรียน และ มอบหมายงานหรือแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน

1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน การประสานงานขอความร่วมมือ ช่วยเหลือระหว่างการปฏิบัติตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน การกำหนดแนวทางการประเมิน ความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการ การมอบหมายงานหรือแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน การดำเนินงานการคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา การจัดหา ทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ งานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรอง การกำหนดเป้าประสงค์ของการดำเนินการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรอง นักเรียน การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน การกำหนดทางเลือกของการ ดำเนินงานการคัดกรองนักเรียน การประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของงานการคัด กรองนักเรียน

1.3 การส่ง เสริมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน อย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงวินัยเชิงบวก การพัฒนาและส่ง เสริม ความสามารถพิเศษและการแสดงออกของนักเรียนอย่างหลากหลาย การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียนครอบคลุมเนื้อหาและส่ง เสริมพฤติกรรมนักเรียน การส่ง เสริมนักเรียน เต็มเวลา เต็มความสามารถและเต็มศักยภาพ การส่ง เสริมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อส่ง เสริมประสบการณ์ตรงให้นักเรียนได้ ร่วมคิด ร่วมทำ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการ

เรียนการสอน การใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การการวัดผลประเมินผลให้ครอบคลุมเนื้อหา คุณธรรม จริยธรรม และทักษะกระบวนการ

1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การแก้ปัญหาเรื่องความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมโฮมรูม การดำเนินการประสานความร่วมมือกับนักเรียน การประสานงานกับคณะกรรมการระดับชั้น การให้ความรู้และทักษะในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง การประสานงานกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การทำความเข้าใจธรรมชาติของเด็กวัยรุ่น การจัดองค์ความรู้เรื่องจิตวิทยาวัยรุ่น การให้ความรู้และทักษะการให้คำปรึกษา และการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมชั้นเรียน

1.5 การส่งต่อ หมายถึง การให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม การให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง การให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา การให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษา การจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้นักเรียนได้ ร่วมคิด ร่วมทำ การวัดผลประเมินผลที่มีความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน การสร้างเสริมนักเรียนมีบุคลิกภาพดี ใฝ่เรียนรู้และกล้าแสดงออก การสร้างเสริมนักเรียนมีวินัยในตนเองและปฏิบัติตามอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และการปรับปรุงและพัฒนางานระบบงานการส่งต่อนักเรียน

2. โรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน หมายถึง โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา โรงเรียนวังเหนือวิทยา โรงเรียนเมืองปานวิทยา โรงเรียนเมืองปานพัฒนวิทย์ โรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยาคม

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาลำปาง ลำพูน ในปีการศึกษา 2567

4. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาลำปาง ลำพูน ในปีการศึกษา 2567

5. บุคลากรทางการศึกษา คือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นในสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาลำปาง ลำพูน ในปีการศึกษา 2567

6. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่กำหนดขึ้นโดยกรมสามัญศึกษาเดิม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) โดยกำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720 – 1,679 คน และ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 – 719 คน

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. จากผลการวิจัยคาดว่าจะได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน เพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนให้มี ประสิทธิภาพต่อไป

2. จากผลการวิจัยคาดว่าจะได้ทราบถึงความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดของโรงเรียนและประสิทธิภาพ ในการทำงาน ในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน เพื่อ นำผลของการเปรียบเทียบไปใช้ในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในโรงเรียนต่อไป



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน และศึกษาแนวทางในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน ทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหา การส่งต่อนักเรียน เพื่อให้การศึกษาดำเนินไปตามขั้นตอน ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้ คือ

1. นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1.1 การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

1.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.3 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

1.4 การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

1.5 การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรสังกัด

กระทรวงศึกษาธิการ

1.6 การพัฒนาระบบราชการ และการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

1.7 การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ

2. นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

2.1 ด้านความปลอดภัย

2.2 ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.3 ด้านคุณภาพ

2.4 ด้านประสิทธิภาพ

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม

4. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและคุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด

สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน

4.1 ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.2 มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 4.3 แนวปฏิบัติของสถานศึกษา
- 4.4 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
- 4.5 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของครูแนะแนว/ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 4.6 บทบาทการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ใน 7 เรื่อง ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

1. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย
 - 1.1 เร่งสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ และภัยอื่น ๆ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น รวมทั้งดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ติดตามประเมินผลการดำเนินการ และแสวงหาสถานศึกษาที่ดำเนินการได้ดีเยี่ยม (Best Practice) เพื่อปรับปรุงพัฒนาและขยายผลต่อไป
 - 1.2 เร่งปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้และสร้างภูมิคุ้มกันควบคู่กับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเชิงบวกและสร้างสรรค์ พร้อมทั้งหาแนวทางวิธีการปกป้องคุ้มครองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 1.3 เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
 - 1.4 เร่งพัฒนาบทบาทและภารกิจของหน่วยงานด้านความปลอดภัยที่มีอยู่ในทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้ดำเนินการอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ
2. การยกระดับคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบเพื่อสร้างสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน
 - 2.2 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นพบพรสวรรค์ ความสนใจ ความถนัดในอาชีพของตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ทั้งในห้องเรียน สถานประกอบการ รวมทั้งการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มและห้องดิจิทัลให้คำปรึกษาแนะนำ

2.3 พัฒนาและบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างตรรกะความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลให้นักเรียนไทยสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ

2.4 พัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัลในโลกยุคใหม่

2.5 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

2.6 จัดการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคลของผู้เรียนผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลายและแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัจฉริยะที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนคุณภาพสูงรวมทั้งมีการประเมินและพัฒนาผู้เรียน

2.7 ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียนบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารออมสิน สหกรณ์ ฯลฯ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ และการเผยแพร่สื่อแอนิเมชันรอบรู้เรื่องเงิน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเชิงพาณิชย์เพื่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูงขึ้น

2.8 ปรับโฉมศูนย์วิทยาศาสตร์และศูนย์การเรียนรู้ ให้มีรูปลักษณะที่ทันสมัย สวยงาม ร่มรื่น จูงใจให้เข้าไปใช้บริการ โดยมีมุมค้นหาความรู้ด้วยเทคโนโลยีทันสมัย มุมจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ของผู้เรียน หรือกลุ่มผู้เรียน และการร่วมกิจกรรมกับครอบครัว หรือจัดเป็นฐานการเรียนรู้ ด้านต่าง ๆ ที่ผู้เรียนและประชาชนสามารถมาลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม และได้รับเอกสารรับรองการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ได้ รวมทั้งมีบริเวณพักผ่อนที่มีบริการลักษณะบ้านสวนกาแฟเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

2.9 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.10 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

3. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

3.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะระดับการศึกษาภาคบังคับ เพื่อป้องกันเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อรับการพัฒนารอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัยและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการร่วมงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบางรวมทั้งกลุ่ม NEETs ในการเข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ และการฝึกอาชีพ อย่างเท่าเทียม

3.4 พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (Home School) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (Home-based Learning)

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.1 พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

4.2 ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

4.3 พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re-skill Up-skill และ New skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบหลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4 ส่งเสริมการพัฒนาแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน ศึกษาต่อ ขอรับประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) การขอรับวุฒิบัตรสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency)

4.5 จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start up) ภายใต้อำเภอพัฒนาอาชีพ และการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

4.6 เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

4.7 ส่งเสริม และสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนทุกช่วงวัยเพื่อการมีงานทำ โดยบูรณาการความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันสังคมอื่น

4.8 พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้อยู่นอกระบบโรงเรียนและประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพ เพื่อการเข้าสู่การรับรองสมรรถนะและได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนรู้และมวลประสบการณ์เทียบโอนเข้าสู่การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ได้

5. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะแนวใหม่ Performance Appraisal (PA) โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ระบบ Digital Performance Appraisal (DPA)

5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษา

5.3 พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง 1 รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

5.4 พัฒนาขีดความสามารถของข้าราชการพลเรือนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

5.5 เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

6. การพัฒนาระบบราชการ และการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

6.1 ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ 4.0 ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นกลไกหลัก ในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่าง 1 ทั้งภายในและภายนอก

6.2 ปรับปรุงประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับระบบราชการ 4.0 สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และทุกช่องทาง

6.3 ปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.4 นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในระบบการคัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งและสายงานต่าง ๆ และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

6.5 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามกลไกการประเมินคุณธรรม

7. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ

เร่งรัดการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติความสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

สรุปได้ว่า นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เน้นใน การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย การยกระดับคุณภาพการศึกษา การสร้างโอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และ การพัฒนาระบบราชการ และการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงนโยบายด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในทุกด้าน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกิดผลสัมฤทธิ์และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และแผนอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้อง กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ และกำหนดจุดเน้นใน 9 เรื่อง ดังนี้

1. ด้านความปลอดภัย

1.1 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน พร้อมเสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยอย่างเข้มข้น ให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาจากโรคภัยต่าง ๆ ภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ

1.2 ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.3 สร้างภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

2. ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.1 ส่งเสริม สนับสนุน ให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3 - 6 ปีทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดูแลปกป้อง เพื่อให้มีพัฒนาการครบทุกด้าน โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2 จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาส ความเสมอภาค และได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสำหรับการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

2.3 จัดการศึกษาให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้าถึงโอกาส ความเสมอภาค และได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.4 ส่งเสริมเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจัดหาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึกอาชีพ เพื่อให้ทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

2.5 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะการดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียนออกจากระบบการศึกษา และช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบ

3. ด้านคุณภาพ

3.1 ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาที่มีความพร้อม ให้นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพของสถานศึกษาให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการและบริบท

3.2 พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมตามช่วงวัย สามารถจัดการตนเอง มีการคิดขั้นสูงมีความสามารถในการสื่อสาร สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานของตนเองและร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม เป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม และอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน รวมทั้งมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.3 จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การมีอาชีพ มีงานทำ และส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

3.4 ส่งเสริม และพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ให้ควบคู่การเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการนำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียนในสถานศึกษา

3.5 พัฒนา ส่งเสริม ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

4. ด้านประสิทธิภาพ

4.1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักธรรมาภิบาลขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.2 นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูล มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา

4.3 ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

4.4 ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ โรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ และโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4.5 เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

สรุปได้ว่า นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กำหนดจุดเน้นในด้านความปลอดภัย ด้านโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้านคุณภาพด้านประสิทธิภาพ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ในการจัดการศึกษาผู้ปกครองและชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เพราะต่อไปนี้การจัดการศึกษาไม่ใช่หน้าที่ของสถานศึกษาฝ่ายเดียว แต่การศึกษาเป็นเรื่องของคนทุกคน เพราะการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ประสบความสำเร็จได้ง่าย การมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อหน่วยงานและองค์กรต่างๆ อย่างยิ่ง ได้มีนักวิจัยได้ให้ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดหลักการจัดการศึกษายึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเกิดขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้หลายบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกระบวนการของการให้ผู้ได้บังคับบัญชา และผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลอย่างเข้มแข็ง ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญของกลุ่มบุคคลในการแก้ปัญหาของการบริหารอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่า ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นความพยายามที่จะจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงาน ในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนางานด้วย ความเต็มใจเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2540, หน้า 66) ได้เสนอแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติและร่วมพัฒนา ควรเปิดโอกาสให้ผู้แทนชุมชนในเขตพื้นที่บริการ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการในสถานศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา

สมยศ นาวิการ (2545, หน้า 1, อ้างอิงใน ธัชกร จัปใจนาย, 2563 หน้า 10) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการของการให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจน ความเชี่ยวชาญของพวกเขในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญ บนพื้นฐานของแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้เข้ากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ประการสุดท้าย คือ ต้องการให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจ ที่สำคัญขององค์การ ไม่ใช่แค่สัมผัสปัญหาหรือแสดงความห่วงใย

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoft, 1997, pp. 40-42, อ้างอิงใน วชิรวิทย์ ชินะชัย, 2563 หน้า 16) ให้ความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง “การจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงาน ในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจความรับผิดชอบ และร่วมมือในองค์การพัฒนาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจการบริหารแบบมีส่วนร่วม” มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation decision-making) ประการแรกที่จะต้องทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบาย และประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ทำให้การบริหารหรือการพิจารณาแนวทาง ในการแก้ปัญหาที่มีความหลากหลายเป็นไปอย่างถี่ถ้วน รอบคอบ เพราะเป็นการระดมแนวคิด จากบุคคลที่มีความหลากหลาย ทั้งความรู้ และประสบการณ์ทำให้มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยมีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไป ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องครั้นเกิดผลเสียหายแก่เครือข่ายได้เป็นการขัดปัญหา มิให้การดำเนินนโยบายใด ๆ มีผลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากหรือน้อยเกินไป ซึ่งจะก่อให้เกิดความยุติธรรมในการดำเนินการ ต่อทุกฝ่ายได้ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ทำให้การบริหารเครือข่ายเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ขอความร่วมมืออย่างง่ายจะก่อให้เกิด

พลังที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตรงเป้าหมายโดยทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Participation in implementation) เป็นองค์ประกอบ ของการดำเนินงาน ได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานการประสานงาน และการขอความช่วยเหลือปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ บุคลากร สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัย งบประมาณที่เพียงพอ ที่จะทำให้การขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพได้ จึงได้นำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นพลังในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียน บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่วางเอาไว้มีแนวทางการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ ดังนี้

การวางแผน (Planning) ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องร่วมวางแผนค้นคว้าสำรวจข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพการดำเนินงาน การศึกษาของโรงเรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ร่วมกันกำหนดสภาพความต้องการ ร่วมมือกันกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา กำหนดกิจกรรมนำไปทำแผนพัฒนาสภาพปัจจุบันการดำเนินการและปัญหาศึกษาสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานของโรงเรียน งบประมาณ บุคลากรที่รับผิดชอบ สำหรับการวางแผน หลักการกระจายอำนาจหลักการมีส่วนร่วมและหลักการคืนอำนาจมาใช้ในการวางแผน

การปฏิบัติ (Doing) ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำแผนปฏิบัติราชการประจำปีลงสู่การปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตลอดปีการศึกษานำเครือข่ายการเรียนรู้มาเป็นตัวช่วยเสริมในการจัดการศึกษา ทั้งทางด้านงบประมาณบุคลากร และแหล่งเรียนรู้ การตรวจสอบ การนิเทศ (Check) เมื่อคณะครูนำแผนงานโครงการต่าง ๆ สู่การปฏิบัติ ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารและผู้รับผิดชอบ คอยนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผลระหว่างปฏิบัติแก้ไขปรับปรุงให้ทันท่วงทีอยู่เสมอการประเมินผลและการปรับปรุง (Action) เป็นการประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ หรือเป็นการประเมินหลังสิ้นแต่ละภาคเรียน ซึ่งโรงเรียนมีการประเมินอย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Participation in benefits) เชิงปริมาณเชิงคุณภาพ และต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในด้วย ผลประโยชน์ของโครงการ ในทางบวก และผลเสียหายของโครงการที่เกิดขึ้นในทางลบ ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อ บุคคลและสังคม ที่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน จากการดำเนินงานอย่างใด อย่างหนึ่งทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตามได้รับโอกาสให้เข้ามา มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมแก้ไข ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ทั้งไว้ ซึ่งเกิดขึ้นจากการพัฒนาไปเป็นผลประโยชน์ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ด้านสังคม หรือผลประโยชน์ ส่วนบุคคล

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation participation) ต้องให้ความสำคัญกับ ความเห็น (View) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectation) ของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ การติดตามและประเมินผลเป็นกิจกรรมสำคัญที่รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อแจ้งผู้รับผิดชอบเป็นระยะ และนำผลไปใช้วางแผนงานในอนาคต โดยมีเป้าหมายปรับปรุงวิธีดำเนินงานให้เหมาะสมกับทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง การปฏิรูปการศึกษาต้องให้ทุกฝ่าย (ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน) มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสถานศึกษา และการประเมินผล ซึ่งคุรุสภากำหนดว่าผู้เชี่ยวชาญต้องบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยทุกคนร่วมวางแผนและปฏิบัติจริง สามารถระบุผลงานของแต่ละคนได้ชัดเจน และคำนึงถึงการพัฒนาที่เกิดกับผู้รับบริการและผู้ร่วมงานตามข้อตกลง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2541, หน้า 4)

กมลทิพย์ เบญจุนทศ (2562, หน้า 20) การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการดำเนินการของฝ่ายบริหารที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมตัดสินใจ ในการวางแผนการจัดการปัญหาหรือพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

วชิรวิทย์ ชินะข่าย (2563, หน้า 20) การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ของผู้บริหารไปยังผู้ได้บังคับบัญชา หรือกลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์กร พร้อมทั้งร่วมดำเนินการให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างเต็มที่

ธัชกร จับใจนาย (2563, หน้า 12) การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้รูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหารและครูร่วมกันคิดร่วมกันตัดสินใจ กำหนดนโยบาย กิจกรรมการบริหารงานในสถานศึกษา ตลอดจนจนถึงการมีส่วนร่วมเข้าไปพิจารณาผลกระทบของนโยบายเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงนโยบายใหม่ในครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการบริหารแบบให้ทุกส่วนมีความคิดเห็นว่าทุกอย่างต้องร่วมมือกันทำร่วมกันแก้ปัญหาโดยการดำเนินงานในทุกๆกระบวนการบริหาร ตั้งแต่การวางแผน การแบ่งงาน และ การแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานทุกคนต้องใช้ความร่วมมือ ร่วมกันระดมความคิด ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ประเมินผลการจัดการศึกษาให้นักเรียนอย่างเป็นระบบ

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และจุดเน้นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมอบหมายให้ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (ฉก.ชน.สพฐ.) ดำเนินการขับเคลื่อนโดยคำนึงถึงสิทธิของนักเรียน ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม พัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในเชิงการบริหารที่สำคัญสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียน
5. การส่งต่อ

1. ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมวิธีการและเครื่องมือที่เฉพาะเจาะจง โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูท่านอื่น บุคลากรภายนอก รวมถึงได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน

การดูแลช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนาเด็กนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัย

2. มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน

มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนเพื่อการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีทั้งหมด 3 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2557. หน้า 7) ดังนี้

1. มาตรฐานด้านนักเรียน มี 1 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ เน้นให้นักเรียนรู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มี 1 มาตรฐาน 3 ตัวบ่งชี้ เน้นให้มีการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายสหวิชาชีพ

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มี 1 มาตรฐาน 5 ตัวบ่งชี้ เน้นให้มีบุคลากร สื่อ เครื่องมือ ที่พอเพียงและหลากหลาย เพื่อดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 3 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ เป็นแนวทาง ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1. มาตรฐานด้านนักเรียน

มาตรฐานที่ 1 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ 1 รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้

1.1 รู้ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ จุดเด่น จุดด้อยของตนเองและมีการตรวจสอบทบทวนเพื่อปรับปรุงตนเอง

1.2 สามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจเลือกประเพณี-ปฏิบัติตนและเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

1.3 กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมเชิงสร้างสรรค์และมั่นใจในตนเอง

1.4 สามารถบริหารจัดการตนเองในด้านการเรียน และการดำเนินชีวิตประจำวันได้

1.5 แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี

2.1 มีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์มาตรฐาน (กรมอนามัย)

2.2 มีสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์มาตรฐาน

2.3 มีสุขนิสัยในการดำรงชีวิตประจำวัน

2.4 สามารถป้องกัน ดูแลสุขภาพตนเองได้

2.5 ร่าเริง แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวได้

2.6 เป็นแบบอย่างที่ดี ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

3.1 มีความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งที่เป็พิษภัย อันตรายและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

3.2 สามารถวิเคราะห์และจำแนกสิ่งที่เป็นพิษภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

3.3 รู้เท่าทันและกล้าที่จะปฏิเสธ สิ่งที่เป็นพิษภัยอันตรายและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

3.4 สามารถป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษ และหลีกเลี่ยงสภาวะเสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัยอุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

3.5 สามารถชักชวนหรือส่งเสริมให้เพื่อน ประพฤติตนตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 4 รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถจัดการกับปัญหาและอารมณ์ของตนเองได้

4.1 ศรัทธาและเชื่อมั่นในตนเอง เห็นคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตนเองและผู้อื่น

4.2 แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม

4.3 สามารถใช้หลักเหตุผลในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

4.4 สามารถจัดการกับปัญหาและสามารถควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ของตนเอง

4.5 มีทักษะในการสื่อสาร รับรู้ สร้างความเข้าใจ ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด การท้าทาย การแสดงความคิดเห็น การปฏิเสธ การรับคำวิพากษ์วิจารณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 5 เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม

5.1 รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ในฐานะสมาชิกของครอบครัว

5.2 ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา

5.3 ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา ประเพณี วัฒนธรรม

5.4 เป็นแบบอย่างที่ดีและมีจิตสาธารณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพสุจริต

6.1 รู้จักงานและอาชีพ

6.2 รู้ความสนใจด้านอาชีพของตนเอง

6.3 มีแนวทาง และมีเหตุผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

6.4 มีทักษะพื้นฐานอาชีพที่ถนัดและสนใจ เห็นคุณค่าในอาชีพสุจริต

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สถานศึกษามีการวางระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

1.1 มีโครงสร้างการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

1.2 มีการคิดสรรและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ

- 1.3 มีแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนที่ชัดเจนและมีคู่มือการปฏิบัติงาน
ของสถานศึกษา
- 1.4 พัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน
- 2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.1.1 มีการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลด้วยวิธีที่เหมาะสม หลากหลาย
- 2.1.2 มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.1.3 มีการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลนักเรียนรายบุคคล รายกลุ่ม/ระดับชั้น
ระดับสถานศึกษา
- 2.1.4 มีการนำข้อมูลไปใช้ส่ง เสริม พัฒนา ช่วยเหลือนักเรียน
- 2.2 การจำแนก คัดกรองนักเรียน
- 2.2.1 มีการจำแนก คัดกรองนักเรียนตามแนวทาง/เกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- 2.2.2 มีการสรุปผลการจำแนก คัดกรองนักเรียนครบทุกคน
- 2.2.3 มีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนเป็นระดับชั้นและระดับ
สถานศึกษา
- 2.2.4 มีการนำผลที่ได้จากการจำแนก คัดกรองนักเรียน มาจัดทำสารสนเทศ
ระดับสถานศึกษาและนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ส่ง เสริม พัฒนานักเรียน
- 2.3 การส่ง เสริมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย
- 2.3.1 มีแผนงานโครงการกิจกรรมส่ง เสริมพัฒนานักเรียนและมีการนำแผนไป
ปฏิบัติ
- 2.3.2 มีการจัดกิจกรรมส่ง เสริมพัฒนานักเรียนที่สอดคล้องกับสารสนเทศ
ผลการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียน
- 2.3.3 มีการจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างต่อเนื่อง
- 2.3.4 มีการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนที่ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และ
ผู้ปกครองร่วมกันวางแผนในการดูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียน
- 2.3.5 มีการติดตามพฤติกรรมจากการช่วยเหลือ ส่ง เสริม และพัฒนาศักยภาพ
ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 2.3.6 มีการประเมิน สรุปผลและรายงาน
- 2.4 การป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข
- 2.4.1 มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้น
- 2.4.2 มีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม

2.4.3 มีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างทันเหตุการณ์

2.4.4 มีกิจกรรม และ/หรือ การจัดการเรียนรู้ เพื่อป้องกัน ช่วยเหลือ และ แก้ไขที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา เช่น เพศศึกษา ประสิทธิภาพ การเรียนรู้ตกต่ำ ผู้มีความสามารถ พิเศษและผู้มีความต้องการพิเศษ ภาวะซึมเศร้า ภาวะทุโภชนาการ ขาดแคลน ด้อยโอกาส การขาดทักษะทางสังคมการใช้ยาในทางที่ผิด สารเสพติด การกลั่นแกล้ง รังแกและการใช้ความรุนแรง การลักขโมย การหมกมุ่นกับเกม และการพนัน ฯลฯ

2.4.5 มีกิจกรรมส่งเสริมการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียน อย่างหลากหลายตามสภาพปัญหา เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน ยุวชนแนะแนว พี่ดูแลน้อง ฯลฯ

2.4.6 นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ได้รับการป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไขให้มี พฤติกรรมดีขึ้น

2.5 การส่งต่อนักเรียนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาอย่างเป็นระบบและมีเครือข่าย สหวิชาชีพ

2.5.1 มีเครือข่ายการส่งต่อภายในและภายนอกโรงเรียน
2.5.2 มีการส่งต่อภายในและหรือภายนอกพร้อมข้อมูล ผลการช่วยเหลือ เบื้องต้น

2.5.3 มีการติดตาม ประเมินผล สรุปผล รายงานผลการส่งต่อ
2.5.4 มีการปรับปรุง พัฒนาการส่งต่ออย่างเป็นระบบ
2.5.5 มีเครือข่ายสหวิชาชีพที่มีการจัดตั้ง มีแผนดำเนินงาน และมีกิจกรรม การประสานงาน การร่วมดำเนินงานป้องกัน แก้ไข ส่งเสริม ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบ การดูแลช่วย เหลือนักเรียน

- 3.1 มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน
- 3.2 มีการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง
- 3.3 มีการประเมินผลและสรุปรายงานผู้เกี่ยวข้อง
- 3.4 มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน
- 3.5 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่สาธารณชน

3. มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือ ที่เอื้อต่อการดำเนินงาน ระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

1.1 ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย นโยบายการบริหารงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น

1.2 มีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญกับงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

1.3 มีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนอย่าง

1.4 มีการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูมีเจตคติที่ดีและมีความสามารถในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

2.1 ครูตระหนักเห็นคุณค่าและมีความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

2.2 ครูรู้จัก ให้ความใกล้ชิด เอาใจใส่ดูแลนักเรียนที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง

2.3 ครูสามารถปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมและ พัฒนาการของนักเรียน ความสามารถและทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียน การศึกษาและแก้ปัญหา รายการณ์ การสื่อสารทำความเข้าใจ ให้คำปรึกษา การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรม เสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ การปรับพฤติกรรม การป้องกันแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพจิต การพัฒนาบุคลิกภาพและทักษะการดำรงชีวิตของนักเรียน

2.5 ครูให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนและสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

3.1 ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจการดูแลบุตรหลาน

3.2 ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในกิจกรรมการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

3.3 โรงเรียนมีเครือข่ายผู้ปกครองในการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

3.4 ชุมชนให้ความร่วมมือในการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

4.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือผู้อื่น

4.2 นักเรียนมีความสามารถในการช่วยเหลือผู้อื่น

4.3 นักเรียนมีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่น

4.4 มีกลุ่มนักเรียนแกนนำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

5.1 มีสื่อและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

5.2 มีสื่อและเครื่องมือในการจำแนก คัดกรองนักเรียน

5.3 มีแนวปฏิบัติ/เกณฑ์การจำแนก คัดกรองที่อาศัยหลักวิชาและเป็นข้อตกลงร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง

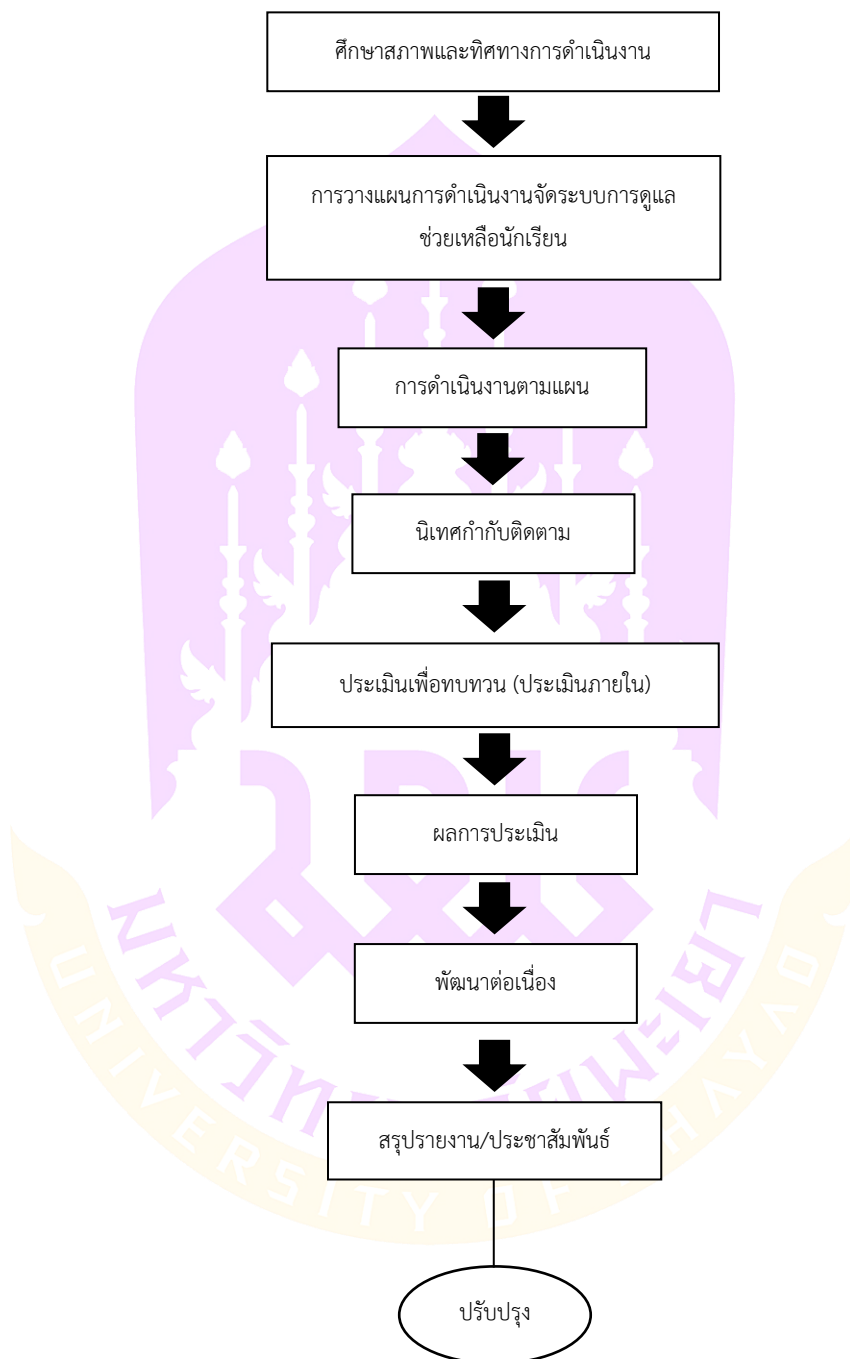
5.4 มีการรวบรวม จัดทำ ใช้ และพัฒนา สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรม และเครื่องมือในการส่งเสริมช่วยเหลือ ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

5.5 มีแบบบันทึกการส่งต่อนักเรียน และบันทึกการติดตามผลมาตรฐานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนดังกล่าวข้างต้น เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำความเข้าใจของบุคลากรทุกฝ่ายให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน และใช้เป็นกรอบและเกณฑ์ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนให้เข้มแข็งและมีศักยภาพมากขึ้น และมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพที่ชัดเจน ตลอดจนโรงเรียนสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อเป็นการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ดังแผนภาพต่อไปนี้



การดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา
โดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ดังแผนภาพดังต่อไปนี้



ภาพ 1 การบริหารจัดการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา

3. แนวปฏิบัติของสถานศึกษา

การนำระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนเข้าสู่สถานศึกษา มีแผนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียน ดังมีรายละเอียดการดำเนินงานต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงแผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา (ในหนึ่งรอบปี ระหว่างมีนาคม - มีนาคม ถัดไป)

การดำเนินงาน	ระยะเวลาประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1. เตรียมการและวางแผนดำเนินงาน	มีนาคม – เมษายน	- ผู้บริหาร - ทีมสนับสนุน
กิจกรรมที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการ		
กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน		
2. ปฏิบัติตามแผน	พฤษภาคม - มีนาคม ปีถัดไป	- ทีมสนับสนุน - ครูทุกคนในโรงเรียน
กิจกรรมที่ 3 สร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากร		
กิจกรรมที่ 4 ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน		
3. กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน	- สิงหาคม และมกราคม สำหรับกิจกรรมที่ 5	- คณะกรรมการประเมินเพื่อทบทวน
กิจกรรมที่ 5 ประเมินเพื่อทบทวน - สิงหาคมและมกราคม		
กิจกรรมที่ 6 ประเมินผลเพื่อพัฒนาและสรุปสำหรับกิจกรรมที่ 5	- กุมภาพันธ์ สำหรับกิจกรรมที่ 6	- ทีมนำและทีมสนับสนุน

เตรียมการและวางแผนดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้คณะกรรมการตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา
2. เพื่อให้ได้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน

วิธีดำเนินการ

ผู้บริหารและคณะผู้รับผิดชอบระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดังนี้

1. ประชุมหารือเพื่อกำหนดโครงสร้างบุคลากรในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา
2. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสาน (ทีมสนับสนุน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)
3. กำหนดบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประสานงานและคณะกรรมการดำเนินงานในการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์สภาพความพร้อมขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบสภาพพื้นฐานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน เพื่อให้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนดำเนินงาน
2. เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา ตลอดปีการศึกษา

วิธีดำเนินการ

คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) และ หรือคณะกรรมการประสาน (ทีมสนับสนุน) ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพพื้นฐานของสถานศึกษา โดยใช้แบบประเมินหรือแบบสำรวจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน หรือแบบสอบถามความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเองเพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อนในด้านต่าง 1 ของสถานศึกษาที่มีผลต่อการช่วยเหลือนักเรียน และข้อเสนอแนะของครูรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการแผนปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสนับสนุนให้ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปฏิบัติตามแผน

กิจกรรมที่ 3 สร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วย เหลือนักเรียน
2. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความเข้าใจบทบาทภาระหน้าที่ของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเข้าใจขั้นตอน วิธีการดำเนินงานและมีการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาในการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

วิธีดำเนินการ

คณะกรรมการประสานงานดำเนินการสร้างความเข้าใจกับบุคลากร โดยอาจจัดในลักษณะ

1. ประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน มีความยินดีร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อช่วยเหลือนักเรียน
2. ฝึกอบรมบุคลากร โดยเฉพาะครูที่ปรึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ เทคนิค หรือทักษะต่าง ๆ ในการดูแลช่วย เหลือนักเรียนเบื้องต้น
3. ประชาสัมพันธ์งานการดูแลช่วย เหลือนักเรียนให้กับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง
4. ประเมินผลการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับบุคลากรในการดูแลช่วย เหลือนักเรียน และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรต่อไป

กิจกรรมที่ 4 ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูได้ดำเนินการดูแลช่วย เหลือนักเรียนตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนที่กำหนดไว้
2. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพของนักเรียน

วิธีดำเนินการ

ครูที่ปรึกษาดำเนินการดูแลช่วย เหลือนักเรียนตามระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งอย่างน้อยต้องครอบคลุมด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว

2. การคัดกรองนักเรียน โดยจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/
มีปัญหา

3. การส่งเสริมนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลด้วยการจัดกิจกรรมดังนี้

3.1 กิจกรรมโฮมรูม (Home room)

3.2 กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาด้วยวิธีการดังนี้

4.1 ให้การปรึกษาช่วยเหลือ

4.2 จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน คือ กิจกรรมในห้องเรียน

4.3 กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy) กิจกรรมซ่อมเสริม

และ

4.4 กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

5. การส่งนักเรียนไปรับการช่วยเหลือจากครูอื่น ๆ เช่น ครูแนะแนวหรือ ฝ่ายปกครอง เป็นต้น

5.1 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและควรบันทึกทุกขั้นตอน

5.2 สรุปผลการปฏิบัติงาน รายงานหัวหน้าระดับชั้น

กำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

กิจกรรมที่ 5 ประเมินเพื่อทบทวน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคที่มีในแต่ละระดับ และนำข้อมูลไปใช้
ในการทบทวนและปรับปรุงระหว่างการทำงาน

2. เพื่อให้ได้รายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละระดับชั้นสำหรับการจัดทำสรุป
รายงานของสถานศึกษาต่อไป

วิธีดำเนินการ

1. คณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน และการดำเนินงานของครูในแต่ละระดับชั้น

2. ดำเนินการประเมินแต่ละระดับชั้น โดยผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้ง หรือผู้แทนครูในแต่ละ
ระดับซึ่งได้รับการอบรมหรือมีความรู้ทักษะในการประเมินโดยดำเนินการประเมินสลับระหว่างชั้น

3. นำผลดังกล่าวมาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

4. ดำเนินการประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการดำเนินงานของครู
ในแต่ละระดับ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5. ผู้ทำหน้าที่ประเมินจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพของแต่ละ ระดับ ส่งคณะกรรมการ
ประสานงาน เพื่อรายงานผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

กิจกรรมที่ 6 ประเมินผลเพื่อพัฒนาและสรุปรายงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ได้รายงานสรุปการดำเนินงานการดูแลช่วย เหลือนักเรียนในแต่ละภาคเรียนและปีการศึกษา
2. เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาระบบ วิธีการดำเนินงานดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการ

1. ครูที่ปรึกษาแต่ละคนจัดทำรายงานการดำเนินงานเสนอหัวหน้าระดับชั้น (ประธานคณะกรรมการดำเนินงาน) ทุกสิ้นภาคเรียน
 2. คณะกรรมการดำเนินงานแต่ละระดับจัดทำรายงานสรุปเป็นระดับ เสนอคณะกรรมการประสานงาน
 3. คณะกรรมการประสานงานสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากหัวหน้าระดับและจากการประเมินทวนของแต่ละระดับมาจัดทำรายงานเป็นภาพรวมของสถานศึกษา เสนอคณะกรรมการ
 4. คณะกรรมการอำนวยการดำเนินการดังนี้
 - 4.1 ประชุมพิจารณา รายงานคณะกรรมการประสานงานในข้อ 3 เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสถานศึกษาและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
 - 4.2 นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของคณะกรรมการประสานงานและคณะกรรมการดำเนินงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประชุมติดตามผลอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- ทุกกิจกรรมที่กล่าวถึงนั้น ผู้บริหารมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนผู้บริหารจึงควรสนับสนุนการดำเนินงาน หรือให้ขวัญกำลังใจแก่ครูด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นครั้งคราว และควรจัดร่วมประชุมกับครูในระดับต่าง ๆ ซึ่งจัดคาบว่างให้ครูในแต่ละระดับได้ว่างพร้อมกันเพื่อสะดวกต่อการประชุม ดูแลช่วย เหลือนักเรียน หรือให้การนิเทศแก่ครู เป็นต้น

4. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา

แนวปฏิบัติของครูที่ปรึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนา
4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข
5. การส่งต่อ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานชีวิตที่แตกต่างกันซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมทั้งด้านบวกและลบ การรู้ข้อมูลจำเป็นเกี่ยวกับนักเรียนช่วยให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจพวกเขาได้ดีขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรอง ส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน แก้ไข และให้ความช่วยเหลืออย่างถูกต้องตามข้อมูลเชิงประจักษ์ ไม่ใช่ความรู้สึกหรือการคาดเดา ซึ่งจะช่วยลดข้อผิดพลาดในการช่วยเหลือนักเรียน

ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ดังนี้

1. ด้านความสามารถ
 - 1.1 การเรียน
 - 1.2 ความสามารถพิเศษ/อัจฉริยะ
2. ด้านสุขภาพ
 - 2.1 ร่างกาย/ความพิการ
 - 2.2 จิตใจ – พฤติกรรม
3. ด้านครอบครัว
 - 3.1 เศรษฐกิจ
 - 3.2 การคุ้มครองสวัสดิภาพ
4. ด้านสารเสพติด
5. ด้านความปลอดภัย
6. พฤติกรรมทางเพศ
7. ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักเรียน

ตาราง 2 แสดงแนวการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียน

กระบวนการ ดำเนินงาน/ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
การรู้จักนักเรียน			
รายบุคคล			
1. ด้านความสามารถ	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในแต่ละรายวิชา	- ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวัด	- ระเบียบสะสม
1.1 การเรียน	2. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน/ปีการศึกษาที่ผ่านมา	ความรู้มาตรฐานระดับชาติ (NT)	- แบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน
	3. ผลการสอบวัดความรู้มาตรฐานระดับชาติ (NT)	- สังเกตสำรวจพฤติกรรมการเรียนรู้ เช่น การมาเรียนอย่างสม่ำเสมอเวลาเข้าชั้นเรียน	- แบบทดสอบทางการเรียนประเภทต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นหรือแบบทดสอบมาตรฐานอื่น ๆ
	4. พฤติกรรมการเรียน	- สัมภาษณ์/สอบถามครูประจำวิชาผู้ปกครองนักเรียน	- แบบสำรวจพฤติกรรมทางการเรียน
		- อื่น ๆ	- แบบบันทึกการสัมภาษณ์
			- อื่น ๆ

ตาราง 2 (ต่อ)

กระบวนการ ดำเนินงาน/ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
1.2 ความสามารถ พิเศษ	1. พฤติกรรมบ่งชี้ถึง ความสามารถพิเศษ 2. ผลงาน ชิ้นงาน โครงการ 3. เอกสารหลักฐาน ร่องรอยแสดงถึง พฤติกรรมที่โดดเด่น	- สังเกต - การแสดงออกถึง ความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ การมีบทบาทหน้าที่ พิเศษในสถานศึกษา - ใช้แบบสำรวจ ความสามารถพิเศษ - แบบประเมินพหุ ปัญญา	- ระเบียบสะสม - แบบสำรวจ ความสามารถพิเศษ - แบบประเมิน พฤติกรรมเด็ก อัจฉริยะ - แบบประเมินพหุ ปัญญา - แฟ้มสะสมผลงาน - แฟ้มข้อมูลนักเรียน เก่ง
2. ด้านสุขภาพ			
2.1 ร่างกาย	1. ความปกติ ความ พิการหรือความ บกพร่องทางร่างกาย เช่น การมองเห็น การ ได้ยิน บกพร่องด้าน การพูดและภาษา หรือพิการซ้ำซ้อน 2. โรคประจำตัว 3. ความสัมพันธ์ ระหว่างส่วนสูงกับ น้ำหนัก 4. ความสะอาดของ ร่างกาย	- สำนวนนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ - ศึกษาระเบียบสะสม - ศึกษาข้อมูลจาก แบบบันทึกสุขภาพ - การสัมภาษณ์ - การสอบถาม - การสังเกต	- แบบสำรวจนักเรียน ที่มีความต้องการ พิเศษ - ระเบียบสะสม - แบบบันทึกสุขภาพ - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ - แบบบันทึกการ สังเกต - อื่น ๆ

ตาราง 2 (ต่อ)

กระบวนการ ดำเนินงาน/ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
2.2 จิตใจ พฤติกรรม	1. สภาพอารมณ์ที่มี ผลต่อการดำเนิน ชีวิตประจำวัน เช่น ความวิตกกังวลหรือ ซึมเศร้า 2. ความประพฤติ เช่น การลักขโมย การทำ ร้ายตนเอง ฯลฯ 3. พฤติกรรมต่างๆที่มี ผลต่อการเรียน ความสามารถพิเศษ และการปรับตัว เช่น พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง	- การสังเกต - การสอบถาม - การเยี่ยมบ้าน - วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน - การประเมินความ ฉลาดทางอารมณ์ (EQ) - แบบบันทึกการ สังเกต - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ - อื่น ๆ	- บันทึกการเยี่ยมบ้าน - แบบประเมินจุดแข็ง และจุดอ่อน (SDQ) - แบบประเมินความ ฉลาดทางอารมณ์ (EQ) - แบบบันทึกการ สังเกต - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ - อื่น ๆ
3. ด้านครอบครัว			
3.1 เศรษฐกิจ	1. รายได้ผู้ปกครอง 2. ภาระหนี้สิน 3. ความเพียงพอของ รายรับกับรายจ่าย 4. จำนวนเงินที่ นักเรียนได้รับและใช้ จ่ายในแต่ละวัน	- ศึกษาข้อมูลจาก ระเบียบสะสม - สัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครอง - เยี่ยมบ้าน - ศึกษาข้อมูล EIS	- ระเบียบสะสม - แบบบันทึกการเยี่ยม บ้าน - แบบระบบข้อมูล สารสนเทศทาง การศึกษา - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์

ตาราง 2 (ต่อ)

กระบวนการ ดำเนินงาน/ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
3.2 การคุ้มครอง สวัสดิภาพ	1. ความสามารถในการ การคุ้มครองดูแล นักเรียนได้อย่าง ปลอดภัย เหมาะสม ของผู้ปกครอง	- ศึกษาจากระเบียน สะสม - สังเกต - สอบถาม - เยี่ยมบ้าน	- ระเบียนสะสม - แบบบันทึกการ สังเกต - แบบบันทึกการเยี่ยม บ้าน
	2. ความเหมาะสมของ สภาพที่อยู่อาศัย	- สำรวจเด็กด้อย โอกาส	- แบบสำรวจข้อมูล นักเรียนด้อยโอกาส
	3. ความสัมพันธ์ของ คนในครอบครัว		ทางการศึกษา
	4. การถูกคุกคาม ล่วงละเมิดทางเพศ		- แบบสรุปจำนวน นักเรียนด้อยโอกาส - อื่น ๆ
4. ด้านสารเสพติด	1. พฤติกรรมที่ แสดงออก	- สังเกต - สัมภาษณ์	- แบบบันทึกการ สังเกต
	2. พฤติกรรมการเรียน ในชั้นเรียน	- สอบถาม - เยี่ยมบ้าน	- แบบบันทึกการ สัมภาษณ์
	3. การใช้จ่ายเงิน	- ตรวจสอบสุขภาพ	- แบบสอบถาม
	4. การคบเพื่อน	- ตรวจสอบปัสสาวะ	- บันทึกการเยี่ยมบ้าน นักเรียน
	5. สุขภาพและ บุคลิกภาพ		- แบบสรุปผลการ ตรวจปัสสาวะ
	6. สถานภาพทาง ครอบครัวและ สิ่งแวดล้อม		- อื่น ๆ
	7. ผลการตรวจ ปัสสาวะ		

ตาราง 2 (ต่อ)

กระบวนการ ดำเนินงาน/ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
5. ด้านความปลอดภัย	1. สถานภาพ ครอบครัวและ สิ่งแวดล้อม 2. ข้อมูลการเดินทาง / การใช้จ่ายพาหนะ 3. การจัด สภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา 4. การแต่งกายที่ หล่อแหลม	- ศึกษาข้อมูลจาก ระเบียนสะสม - การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของนักเรียน - การสัมภาษณ์ นักเรียน / ผู้ปกครอง - สังเกตพฤติกรรม นักเรียน - การเยี่ยมบ้าน นักเรียน - อื่น ๆ	- ระเบียนสะสม - แบบประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน ของนักเรียน (SDQ) - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์นักเรียน / ผู้ปกครอง - แบบบันทึกการ สังเกตพฤติกรรม นักเรียน - แบบบันทึกการเยี่ยม บ้านนักเรียน
6. พฤติกรรมทางเพศ - พฤติกรรมชู้สาว	1. บุคลิกภาพ 2. สังเกตพฤติกรรมที่ แสดงออก	- การสังเกต พฤติกรรม - การสัมภาษณ์ นักเรียน / ผู้เกี่ยวข้อง - การตอบ แบบสอบถามประเภท อื่น ๆ เช่น ใครเอ่ย	- แบบบันทึกการ สังเกต - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ - แบบสอบถาม - แบบทดสอบ บุคลิกภาพ - ข้อมูลแหล่งต่าง ๆ

2. การคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียนเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่เท่าไรจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา

ตาราง 3 แสดงการคัดกรองนักเรียน

กระบวนการดำเนินงาน/ ประเด็นที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
การคัดกรองนักเรียน			
กลุ่มปกติ	- ข้อมูลการศึกษา นักเรียนรายบุคคล	1. แยกนักเรียนตาม	1. เกณฑ์การคัดกรอง
กลุ่มเสี่ยง		เกณฑ์ การคัดกรอง	นักเรียน
กลุ่มมีปัญหา		และลงบันทึกในแบบ	2. แบบบันทึกการคัด
กลุ่มพิเศษ		สรุปผลการคัดกรอง	กรอง
		2. จัดทำเอกสาร	3. แบบสรุปผลการคัด
		สารสนเทศผลการคัด	กรอง
		กรองนักเรียน	

จากการคัดกรองจะพบเด็กที่มีความต้องการพิเศษแทรกอยู่ในเด็กทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้ ได้แก่

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
5. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
6. เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม
7. เด็กออทิสติก
8. เด็กอัจฉริยะ

โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กเหล่านี้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

3. การส่งเสริมและพัฒนา

การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปรกติกกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง

ตาราง 4 แสดงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

กระบวนการดำเนินงาน/ ประเด็นที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
การส่งเสริมและพัฒนา			
ครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา	1. ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	1. การจัดกิจกรรมโฮมรูมจัดตามความต้องการของนักเรียน	- แบบสำรวจความต้องการของนักเรียน
นักเรียนทุกกลุ่ม(กลุ่มปรกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา)	2. ข้อมูลการคัดกรองนักเรียน	2. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)	- แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม
		2.1 การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	- แบบประเมินผลกิจกรรมโฮมรูม
			- กิจกรรมโฮมรูม ของนักเรียน
			- แบบบันทึกผลการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

ตาราง 4 (ต่อ)

กระบวนการ ดำเนินงาน/ ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
		2.2 ครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษาควรเตรียม ความพร้อมก่อนการ ประชุมในด้านต่างๆ เช่น - ข้อมูล นักเรียนแต่ละคน - วัตถุประสงค์ ในการจัดกิจกรรม - กิจกรรมที่จะ ดำเนินการ	
		2.3 จัดกิจกรรม ประชุมผู้ปกครองชั้น เรียน	
		2.4 สรุปและบันทึก หลักฐานการประชุม ผู้ปกครองแต่ละครั้ง เพื่อประโยชน์ ดังนี้ - เป็นหลักฐาน ในการจัดประชุมแต่ ละครั้ง - เป็นข้อมูล สำหรับดูแลช่วย เหลือ นักเรียนต่อไป	

ตาราง 4 (ต่อ)

กระบวนการ ดำเนินงาน/ ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
		- เป็นข้อมูล สำหรับการประชุมให้ สอดคล้องกับความ ต้องการของผู้ปกครอง ในครั้งต่อไป 3. กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	

ข้อควรตระหนักในการดำเนินกิจกรรม

1. การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) ครูที่ปรึกษา ควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบ หรือการต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนิ นักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุม
2. ครูที่ปรึกษา ควรใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความห่วงใย เอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคน
3. ครูที่ปรึกษา ควรนำกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบ และต้องการปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียนร่วมกับสถานศึกษา
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียน ควรเป็นกิจกรรมหลากหลาย ตามความสนใจของนักเรียน เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น

4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

ในการดูแลช่วย เหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม แต่ต้องให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา โดยต้องดูแลอย่างใกล้ชิด หาวิธี ช่วยเหลือทั้งป้องกันและแก้ไขปัญา ไม่ละเลยจนกลายเป็นปัญหาสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญา ให้นักเรียนมีหลายเทคนิค วิธีการ เช่น

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญา
3. การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ

ตาราง 5 แสดงการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

กระบวนการ ดำเนินงาน/ ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
การป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไข			
ครูควรจัดกิจกรรม ป้องกันและช่วยเหลือ นักเรียนในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา	1. ข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคล - ประวัติส่วนตัว - ข้อมูลสุขภาพ - ข้อมูลด้านการ เรียน - ข้อมูลด้าน เศรษฐกิจ - ข้อมูลครอบครัว ฯลฯ 2. ข้อมูลการคัดกรอง นักเรียน 3. ข้อมูลจาก ผู้เกี่ยวข้อง	1. ให้คำปรึกษา เบื้องต้น 2. ประสานกับครูและ ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อ การจัดกิจกรรม เช่น - กิจกรรมใน ห้องเรียน - กิจกรรมเสริม หลักสูตร - กิจกรรมซ่อมเสริม - กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 3. ติดตาม / รายงาน ผลผู้เกี่ยวข้อง	

5. การส่งต่อ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษาดำเนินการตามกระบวนการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนนั้น ในกรณีที่มีปัญหายากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่มีเด็กมีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน
2. การส่งต่อภายนอก เป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีที่เกินความสามารถของสถานศึกษา โดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อรับทราบช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการส่งต่ออย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพจึงมีกระบวนการดังนี้

ตาราง 6 แสดงการส่งต่อ

กระบวนการ ดำเนินงาน/ ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
การส่งต่อ			
1. ส่งต่อภายใน	- ประวัติส่วนตัว - ข้อมูลสุขภาพ - ข้อมูลด้านการเรียน	1. ทำความเข้าใจและชี้แจงนักเรียนถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อ 2. ประสานกับครูที่จะช่วยเหลือต่อ 3. สรุปรูปข้อมูลนักเรียน 4. นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะไปพบครูที่รับการช่วยเหลือต่อ 5. ติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ	1. แบบบันทึกการส่งต่อภายในของโรงเรียนเป็นรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือ - นักเรียน

ตาราง 6 (ต่อ)

กระบวนการ ดำเนินงาน/ ประเด็น ที่พิจารณา	ข้อมูลพื้นฐานที่ควร ทราบ	วิธีการ	เครื่องมือ / แหล่งข้อมูล
2. ส่งต่อภายนอก	- ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ - ข้อมูลครอบครัว - ข้อมูลที่ได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้น	ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ ภายนอก - ในกรณีของนักเรียน ที่ยากต่อการช่วยเหลือ ครูแนะแนว / ผู้เกี่ยวข้องส่งต่อ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก - ติดตามผลการ ช่วยเหลือของ ผู้เชี่ยวชาญและ รายงานผลการ ช่วยเหลือ	1. แบบบันทึกการส่ง ต่อภายในของโรงเรียน เป็นรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบรายงานแจ้ง ผลการช่วยเหลือ นักเรียน

**5. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของครูแนะแนว/ผู้ที่เกี่ยวข้อง
แนวการปฏิบัติของครูแนะแนว/ครูฝ่ายปกครอง/ครูฝ่ายวิชาการ/งานพยาบาลที่รับ
นักเรียนจากการส่งต่อของครูที่ปรึกษา**

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน เมื่อครูที่ปรึกษาได้ดูแลช่วย เหลือนักเรียนเบื้องต้นแล้ว พบกรณีที่ยากต่อการแก้ไข ซึ่งดำเนินการส่งต่อให้ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ครูฝ่ายวิชาการ หรืองานพยาบาล ดำเนินการดูแลช่วย เหลือนักเรียนต่อดังแผนภาพแสดงกระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน

ครูแนะแนวหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รับนักเรียนส่งต่อจากครูที่ปรึกษา ดำเนินการให้คำปรึกษาช่วยเหลือและประสานกับครูที่ปรึกษา เพื่อแจ้งผลการช่วยเหลือ

ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ก็จะอยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา แต่ถ้ายังไม่ดีขึ้นก็นำเข้าที่ประชุมปรึกษารายกรณี (Case Conference) เพื่อร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน จนพฤติกรรมดีขึ้นก็ส่งกลับไปอยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา

ในบางกรณี แม้จะเข้าที่ประชุมปรึกษารายกรณีแล้วก็ยังไม่ดีขึ้น ยากต่อการช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องอาจเป็นฝ่ายปกครองหรือนะแนวกักดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อหาสาเหตุและแก้ไขต่อไป

การส่งต่อเป็นวิธีการช่วยเหลือนักเรียนอย่างถูกวิธี ตามทักษะในวิชาชีพของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละทางเพื่อให้เกิดผลดีที่สุดต่อนักเรียน

ข้อควรตระหนัก

ในกรณีที่นักเรียนเปลี่ยนช่วงชั้นและสถานศึกษา ควรมีการส่งต่อข้อมูล เช่น ความสามารถ พิเศษปัญหาพฤติกรรม โรคประจำตัว เพื่อให้มีการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและให้ผู้ดูแลในสถานศึกษาใหม่มีข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนป้องกัน ส่ง เสริมและช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งต่อข้อมูลต้องเป็น ความลับ และส่งต่อผู้เกี่ยวข้องโดยตรง

ผลสำเร็จของระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน

1. บุคลากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน
2. ผู้รับผิดชอบ วางระบบและดำเนินงานตามระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนสามารถบูรณาการเข้ากับภารกิจของสถานศึกษา
4. สร้างบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วมและเป็นประชาธิปไตย
5. มีสารสนเทศของระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน
6. มีข้อมูลการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน สรุป

รายงานและประชาสัมพันธ์

1. การบริหารเชิงระบบ

การวางแผน (Plan) เป็นการวางระบบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด จะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นกระบวนการ แต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติเป็นมาตรฐาน และการบันทึกการทำงานเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบประเมินตนเองและให้ผู้อื่นตรวจสอบได้ และเป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของระบบย่อย ส่งผลถึงคุณภาพรวมของโรงเรียนทั้งระบบ

การดำเนินงาน (Do) เป็นการปฏิบัติร่วมกันของทุกคน โดยใช้กระบวนการ วิธีการ และบันทึก บุคคลภายในองค์กรที่รับผิดชอบในระบบย่อยต่าง ๆ จะปฏิบัติและบันทึกต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

การตรวจสอบ/ประเมินผล (Check) เป็นการประเมินตนเอง ร่วมกันประเมิน หรือ ผลัดเปลี่ยนกันประเมินภายในระหว่างบุคคล ระหว่างทีมย่อยในโรงเรียน

การปรับปรุงพัฒนา (Act) เป็นการนำผลการประเมินมาแก้ไขพัฒนางาน ซึ่งอาจจะแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ วิธีการ ปักจ้ยหรือการบันทึกให้ดีขึ้นจนระบบคุณภาพหรือวงจรคุณภาพเป็นวัฏธรมการทำงานขององค์กรอย่างยั่งยืน

2. การทำงานเป็นทีม

ทีมนำ ได้แก่ คณะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง จัดทำแผนกลยุทธ์ ควบคุม กำกับ ติดตาม และสนับสนุน เสริมสร้างพลังร่วม (Empowerment) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทีมสนับสนุน เป็นทีมหลักในการสนับสนุนประสานงานด้านวิชาการและอื่น ๆ ให้เกิดการสร้างระบบคุณภาพขึ้น ทีมสนับสนุนจะเป็นใครขึ้นกับการพัฒนาระบบว่ามีจุดเน้นที่ระบบใด เช่น ทีมสนับสนุนของระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน หัวหน้าทีมคือ รองผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

ทีมทำ เป็นทีมที่สมาชิกรับผิดชอบการทำงานโดยตรง เช่น ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนคือทีมระดับชั้น ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ

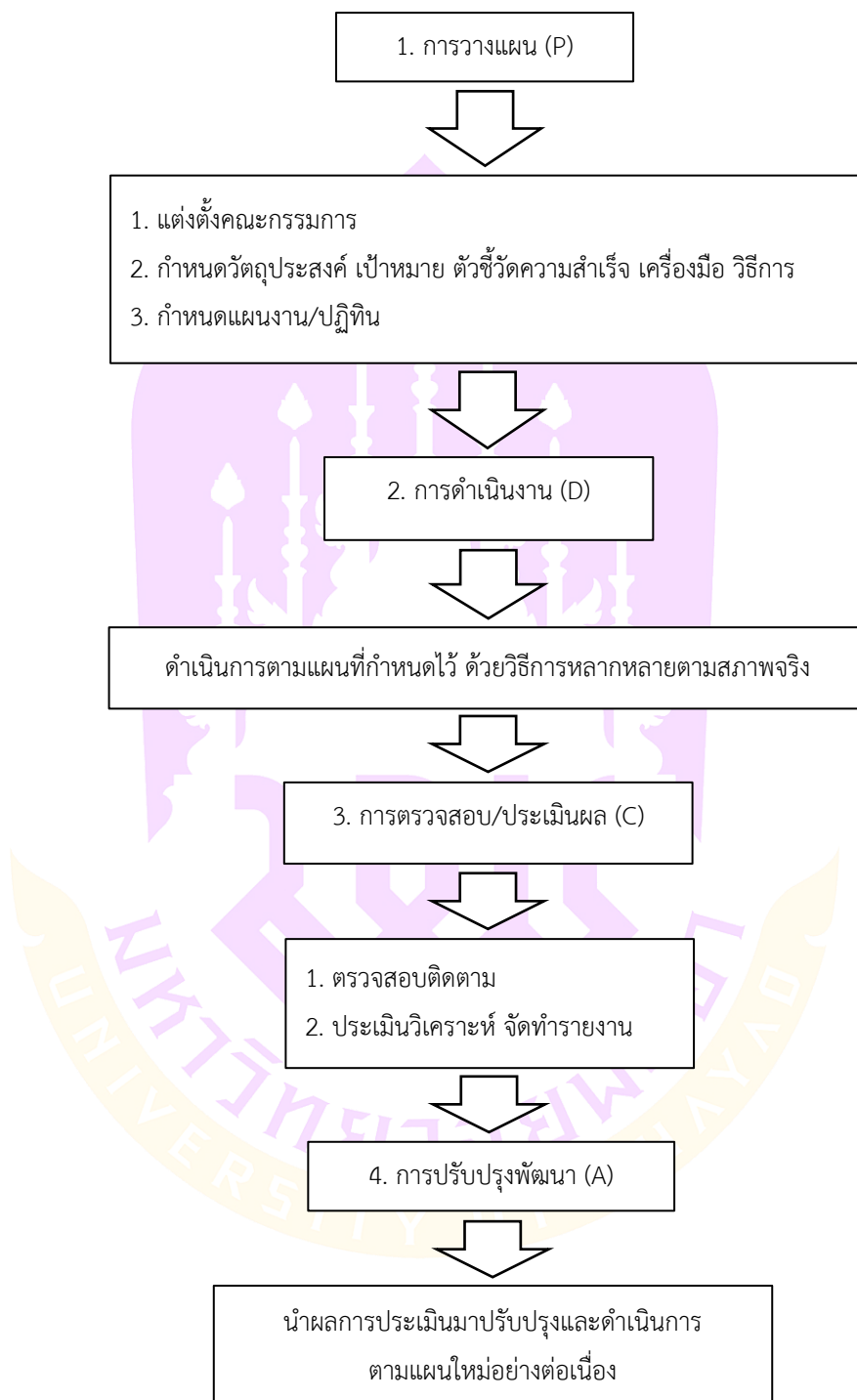
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะทำให้ได้รับทราบจุดอ่อน จุดแข็งในการดำเนินงานของตน เพื่อให้เกิดแนวทางที่จะพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำได้ทั้งภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนโดยมีบรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง ไม่ใช้การสั่งการหรือบังคับบัญชา ทำให้ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนเกิดความรู้สึกที่ดี ไม่ต้องกังวลเรื่องการประเมิน ตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

การนิเทศ ติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางาน ช่วยส่ง เสริม สนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ปรับปรุงงานต่อไปการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบดังนี้

ขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล



ภาพ 2 แสดงขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

6. บทบาทการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทของครู

1. ให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญาและมีความรู้
2. จัดระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน และให้คำปรึกษากับเด็กนักเรียน
3. จัดสิ่งแวดล้อมและเฝ้าระวังปัจจัย/พื้นที่เสี่ยงด้านสังคมรอบ ๆ ตัวเด็กนักเรียน
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนทั้งในและนอกชั้นเรียน
5. ดูแลสุขภาพเด็กนักเรียนขณะอยู่ในสถานศึกษา
6. ส่ง เสริมให้พ่อแม่ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของ

สถานศึกษา

7. ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กนักเรียน
8. สร้างเครือข่าย/ประสานความร่วมมือในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
9. มีเครื่องมือในการติดตามสภาวะเด็กนักเรียน
10. ให้ความช่วยเหลือเด็กนักเรียนเบื้องต้น ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ผิดปกติกับเด็ก

นักเรียน

11. รายงานต่อ สพป./สพม. เมื่อพบเหตุความผิดปกติ

บทบาทสถานศึกษา

1. ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา

2. สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง โดยจัดระบบคัดกรองระบบการเข้าถึงสภาวะปัญหาของเด็กนักเรียน ระบบการประเมินสภาวะปัญหา และระบบการให้คำปรึกษา

3. ป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้เด็กนักเรียนเสี่ยงต่อภัยอันตราย ป้องกันให้เด็กนักเรียนปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและบุคคล โดยสถานศึกษาจะต้องหามาตรการป้องกัน แก้ไขบริเวณเสี่ยงอันตรายและมีระบบกฎเกณฑ์ความปลอดภัยที่เหมาะสม

4. จัดระบบงานและกิจกรรมให้กับเด็กนักเรียนและผู้มีส่วนร่วม

5. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแจ้งเหตุ พร้อมทั้งรายงาน สพป./สพม. ทราบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงพร สุพลดี (2561) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน โรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานมีความสัมพันธ์ทางบวก ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .72

สุธิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า “การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก” เรียงลำดับค่ามัธยฐานและควไทจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งต่อ อยู่ในระดับมาก

ธนิตา ศุภรสุคนธ์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า “ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก”

ฤทธิชัย ภู่อ่างค์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า “ระดับความต้องการจำเป็นในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีระดับความจำเป็นอยู่ในระดับมาก

สุนทร โครพ (2563) ได้ศึกษา แนวทางการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า “แนวทางการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมาก

วุฒิพงษ์ พันทิวา (2563) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน

ขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ โรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่า “การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก” เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การส่งต่อ อยู่ในระดับมาก และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบ ดูแล ช่วย เหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี “โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก” เรียงลำดับ ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งต่อ อยู่ในระดับมาก

เอกลักษณ์ อนันตะปุระ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก” ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.62 – 0.83 ปัจจัยด้านงบประมาณ ด้านผู้บริหาร และด้านสื่อและเทคโนโลยี ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน ได้ร้อยละ 73.50

นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ศึกษา การบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า “ระดับการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 อยู่ในระดับมาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ใน ระดับมาก และการเปรียบเทียบการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนก ตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรียาภัทร ศรีไกร (2565) ได้ศึกษาการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า “การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

ศิริลักษณ์ ตัวสุวรรณบวร (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า “ระดับปัจจัยการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก” ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ ครู ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.44) การนิเทศ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58) งบประมาณ ($\bar{X} = 4.3$, S.D. = 0.47) สื่อและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.50) ผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.52) และผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.43) รองลงมา การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.49) การป้องกันและแก้ไข ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.50) การส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.52) และการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.60 - 0.68 4. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี (X5) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (XI) ปัจจัยด้านงบประมาณ (XI) ปัจจัยด้านการนิเทศ (XI) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X3) ปัจจัยด้านครู (X2) และปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม (X.) ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนได้ร้อยละ 65.00

จุฑาทิพย์ มั่นรักคง (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า “ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน” ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และด้านความสำเร็จของการดำเนินการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านครูที่ปรึกษา ปัจจัยด้านคณะทำงาน ด้านครู ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน และด้านผู้บริหารมีอิทธิพลร่วมกันต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านครู รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน ด้านคณะทำงาน และด้านผู้บริหาร ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เป็น .791 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวน

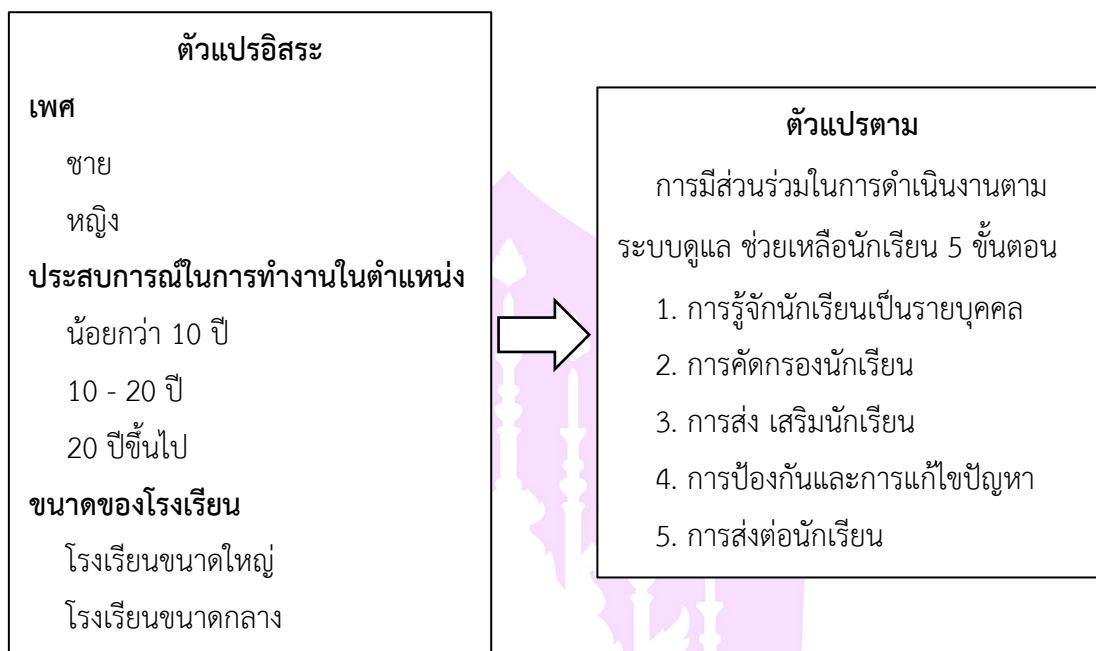
ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ได้ร้อยละ 62.6

ใหม่ พลเพชร (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง ผลการวิจัย พบว่า “สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุงโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก” และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง ในภาพรวมมีค่า $PNI = 0.09$ โดยด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าดัชนี PNI เป็นลำดับแรก $PNI = 0.14$ แนวทาง ในการพัฒนาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาพัทลุง ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ควรส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา เช่น การสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่าย เดินทางเยี่ยมบ้านนักเรียน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรกำหนดเกณฑ์คัดกรองที่เป็นมาตรฐาน และใช้วิธีอย่างหลากหลายเพื่อให้สามารถแยกกลุ่มนักเรียนได้ถูกต้อง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ควรสนับสนุนนักเรียนทุกคนให้ได้รับการพัฒนาที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม ทุกด้านในระดับ โรงเรียนและภายนอกโรงเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ควรสร้างความร่วมมือ จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและควรมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ และ 5) ด้านการส่งต่อ นักเรียน ควรสร้างเครือข่ายการส่งต่อให้หลากหลายและครอบคลุมทั้งการส่งต่อภายในและภายนอก

เด่นศักดิ์ สุริยะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในกลุ่ม โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย “ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก” โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินการ มากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน

จันจิรา ไชยรัตน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 ผลการวิจัยพบว่า “ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่มีขนาดสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน”

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 210 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 อ้างอิงใน ัญญา ราชคมน์, 2564) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คน นำมากำหนดสัดส่วนตามประชากรในแต่ละโรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบถามเกี่ยวกับ เพศ ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวนคำถาม 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน จำนวน ทั้งหมด 50 ข้อ โดยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่างๆจากบทความ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ คู่มือช่วย เหลือนักเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด แล้วนำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity)
5. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาข้อคำถามและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล
6. นำผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญนั้น คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) แล้วเลือกดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ไว้ใช้และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหารวมถึงการใช้ภาษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่ มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน	+1	หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้อง สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	0	หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	-1	หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์
7. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.97
8. นำเครื่องมือวัดที่ได้ทำการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha - Coefficient) ได้เท่ากับ .778

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามในรูปแบบ google form โดยสร้างเป็น QR CODE ส่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู โรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ และกำหนดขอบเขตแบบสอบถามภายใน 30 วัน
3. ผู้วิจัยประมวลผลแบบสอบถาม ในรูปแบบ google form ที่คำตอบจากผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้แก่ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check list) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อ ใช้การวิเคราะห์คำนวณ ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิด Likert วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และ นำมาเปรียบเทียบกับแนวทางในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ตาม ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบ t-test F-test และ One-Way ANOVA แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1986, p.174) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 -5.00	หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 -4.49	หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 -3.49	หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 -2.49	หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 -1.49	หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage)
2. ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบแนวทางในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ตาม ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยใช้การทดสอบ t-test, F-test และ One-Way ANOVA



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check list) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อ ใช้การวิเคราะห์คำนวณ ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิด Likert วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน โดยใช้การทดสอบ t-test, F-test และ One-Way ANOVA

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 7 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชาย	54	39.70
2. หญิง	82	60.30
3. ไม่ระบุ	-	-
รวม	136	100.00

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 และเพศหญิง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 ไม่มีผู้ที่ไม่ระบุเพศ

ตาราง 8 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดโรงเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ขนาดกลาง	56	41.20
2. ขนาดใหญ่	80	58.80
รวม	136	100.00

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 ขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8

ตาราง 9 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 10 ปี	45	33.10
2. 10 – 20 ปี	62	45.60
3. 20 ปี ขึ้นไป	29	21.30
รวม	136	100.00

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี จำนวน 62คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ตาราง 10 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา โดยภาพรวม

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวม	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.39	.49	มาก
2	การคัดกรองนักเรียน	4.45	.50	มาก
3	การส่งเสริมนักเรียน	4.47	.50	มาก
4	การป้องกันและการแก้ไขปัญหา	4.41	.49	มาก
5	การส่งต่อนักเรียน	4.32	.47	มาก
รวมเฉลี่ย		4.41	.49	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .49) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .50) ด้านที่มีค่าเฉลี่ย รองลงมา คือ การคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .50) การป้องกันและการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .49) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งต่อนักเรียนมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .47)

ตาราง 11 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ
นักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
1	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญ ของปัญหาของนักเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนงาน ระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน	4.41	.50	มาก
2	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนในระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.40	.49	มาก
3	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์ ของการดำเนินการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.34	.47	มาก
4	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ วัตถุประสงค์ของงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียน	4.36	.48	มาก
5	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทางเลือกของ การดำเนินงานในดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.37	.48	มาก
6	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการออกแบบ วิธีดำเนินการงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียน	4.38	.48	มาก
7	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการ ปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน	4.39	.49	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
8	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทรัพยากร และแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน/ โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน	4.41	.49	มาก
9	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความถูกต้อง สมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการ ระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน	4.41	.49	มาก
10	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการมอบหมายงานหรือ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน	4.44	.49	มาก
รวมเฉลี่ย		4.39	.49	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย
เหลือโรงเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง
ลำพูน ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .49)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการมอบหมาย
งานหรือแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.44$,
S.D. = .22) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของ
นักเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .50) ผู้บริหาร
และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน/โครงการ
ระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .49) ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความ
ถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.41$,
S.D. = .49) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมใน
การกำหนดเป้าประสงค์ของการดำเนินการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .47)

ตาราง 12 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ
นักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
1	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการ ปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน	4.45	.49	มาก
2	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานขอความ ร่วมมือช่วยเหลือระหว่างกาปฏิบัติตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน	4.64	.47	มากที่สุด
3	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการ ประเมินความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการ ระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน	4.39	.49	มาก
4	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการมอบหมายงานหรือ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน	4.39	.50	มาก
5	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการคัด กรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา	4.36	.52	มาก
6	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดหา ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ งานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัด กรอง	4.39	.49	มาก
7	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์ ของการดำเนินการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนในการคัดกรองนักเรียน	4.36	.48	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
8	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ วัตถุประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน	4.33	.47	มาก
9	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทางเลือกของ การดำเนินงานการคัดกรองนักเรียน	4.46	.50	มาก
10	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความถูกต้อง สมบูรณ์และความสอดคล้องของงานการคัดกรอง นักเรียน	4.72	.45	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.45	.50	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของงานการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = .45) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือระหว่างการปฏิบัติตามแผนระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .47) ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทางเลือกของการดำเนินงานการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .50) ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .49) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .47)

ตาราง 13 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ
นักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียน

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียน	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
1	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนอย่างหลากหลาย โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงวินัยเชิงบวก	4.50	.50	มากที่สุด
2	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริม ความสามารถพิเศษและการแสดงออกของนักเรียน อย่างหลากหลาย	4.39	.49	มาก
3	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนครอบคลุม เนื้อหาและส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน	4.70	.45	มากที่สุด
4	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียนเต็ม เวลา เต็มความสามารถและเต็มศักยภาพ	4.41	.49	มาก
5	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.42	.49	มาก
6	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่าง หลากหลาย เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้นักเรียน ได้ ร่วมคิด ร่วมทำ	4.44	.49	มาก
7	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน	4.44	.49	มาก
8	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการจัดหา สื่อการเรียนการสอน	4.47	.50	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียน	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
9	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการใช้สื่อประกอบการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	4.44	.49	มาก
10	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลให้ ครอบคลุมเนื้อหา คุณธรรม จริยธรรม และทักษะ กระบวนการ	4.44	.49	มาก
รวมเฉลี่ย		4.47	.50	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนครอบคลุมเนื้อหาและส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .45) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงวินัยเชิงบวก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .50) ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมความสามารถพิเศษและการแสดงออกของนักเรียนอย่างหลากหลาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .49)

ตาราง 14 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ
นักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
1	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเรื่องความรู้ และทักษะในการจัดกิจกรรมโฮมรูม	4.50	.50	มากที่สุด
2	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการการ ประสานความร่วมมือกับนักเรียน	4.50	.50	มากที่สุด
3	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานกับ คณะกรรมการระดับชั้น	4.47	.50	มาก
4	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะ ในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	4.47	.50	มาก
5	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง	4.47	.50	มาก
6	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานกับ ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.47	.50	มาก
7	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจ ธรรมชาติของเด็กวัยรุ่น	4.30	.46	มาก
8	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดองค์ความรู้เรื่อง จิตวิทยาวัยรุ่น	4.28	.45	มาก
9	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะ การให้คำปรึกษา	4.34	.47	มาก
10	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะ ในการจัดกิจกรรมชั้นเรียน	4.35	.47	มาก
รวมเฉลี่ย		4.41	.49	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาเรื่องความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมโฮมรูม และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วม ในการดำเนินการประสานความร่วมมือกับนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .50) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานกับคณะกรรมการระดับชั้น ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ผู้บริหารและครู มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และผู้บริหารและครู มีส่วนร่วมในการประสานงานกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัด องค์ความรู้เรื่องจิตวิทยาวัยรุ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .45)

ตาราง 15 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียน

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียน	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
1	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะ ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.35	.47	มาก
2	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะ ในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม	4.33	.47	มาก
3	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะ ในการจัดกิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง	4.32	.46	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยา เขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียน	n = 136		ระดับ
		$\bar{X}$	SD	
4	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะ ในการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา	4.25	.43	มาก
5	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะ ในการจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษา	4.22	.42	มาก
6	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่าง หลากหลาย เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้นักเรียน ได้ ร่วมคิด ร่วมทำ	4.29	.45	มาก
7	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลที่มี ความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ของผู้เรียน	4.29	.45	มาก
8	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมนักเรียนมี บุคลิกภาพดี ใฝ่เรียนรู้และกล้าแสดงออก	4.40	.49	มาก
9	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมนักเรียนมี วินัยในตนเองและปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของ โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.40	.49	มาก
10	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนา งานระบบงานการส่งต่อนักเรียน	4.37	.48	มาก
รวมเฉลี่ย		4.32	.47	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา
ลำปาง ลำพูน ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .47)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริม
นักเรียนมีบุคลิกภาพดี ใฝ่เรียนรู้และกล้าแสดงออก และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริม

นักเรียนมีวินัยในตนเองและปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .49) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุง และพัฒนางานระบบงานการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .48) ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .47) และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .47) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .42)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

(n = 136)

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งข้อมูล	SS	df	Ms	F	Sig
ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็น รายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	8.435	2	4.218	11.754	.000*
	ภายในกลุ่ม	47.723	133	.359		
	รวม	56.159	135			
ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	12.787	2	6.393	18.145	.000*
	ภายในกลุ่ม	46.861	133	.352		
	รวม	59.648	135			
ด้านการส่ง เสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	9.311	2	4.656	14.109	.000*
	ภายในกลุ่ม	43.886	133	.330		
	รวม	53.198	135			

ตาราง 16 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม						
ในการบริหารงานระบบ	แหล่งข้อมูล	SS	df	Ms	F	Sig
ดูแลช่วย เหลือนักเรียน						
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	11.552	2	5.776	16.654	.000*
	ภายในกลุ่ม	46.128	133	.347		
	รวม	57.679	135			
ด้านการส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	8.476	2	4.238	13.074	.000*
	ภายในกลุ่ม	43.113	133	.324		
	รวม	51.589	135			
ผลรวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	10.029	2	5.014	16.305	.000*
	ภายในกลุ่ม	40.903	133	.308		
	รวม	50.932	135			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน จึงได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ Scheffe ปรากฏตามตาราง 17 - 21

ตาราง 17 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	SD	น้อยกว่า 10 ปี = 4.49	10 – 20 ปี = 3.97	20 ปี ขึ้นไป = 3.93
น้อยกว่า 10 ปี	4.49	.52		.000*	.001*
10 – 20 ปี	3.97	.57			.964
20 ปี ขึ้นไป	3.93	.75			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	SD	น้อยกว่า 10 ปี = 4.57	10 – 20 ปี = 3.94	20 ปี ขึ้นไป = 3.89
น้อยกว่า 10 ปี	4.57	.48		.000*	.000*
10 – 20 ปี	3.94	.57	.000*		.926
20 ปี ขึ้นไป	3.89	.77	.000*	.926	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	SD	น้อยกว่า 10 ปี = 4.60	10 – 20 ปี = 4.05	20 ปี ขึ้นไป = 4.05
น้อยกว่า 10 ปี	4.60	.49		.000*	.000*
10 – 20 ปี	4.05	.55			1.000
20 ปี ขึ้นไป	4.05	.73			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	SD	น้อยกว่า 10 ปี = 4.66	10 – 20 ปี = 4.04	20 ปี ขึ้นไป = 4.04
น้อยกว่า 10 ปี	4.66	.44		.000*	.000*
10 – 20 ปี	4.04	.58			.999
20 ปี ขึ้นไป	4.04	.78			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนพื้นที่ที่ศึกษา ด้านการส่งต่อนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	SD	น้อยกว่า 10 ปี = 4.53	10 – 20 ปี = 4.01	20 ปี ขึ้นไป EQ $\sqrt{O(\bar{X}_i)}$ = 3.96
น้อยกว่า 10 ปี	4.53	.51		.000*	.000*
10 – 20 ปี	4.01	.54			.920
20 ปี ขึ้นไป	3.96	.70			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน
ของพื้นที่ที่ศึกษา ตามขนาดของโรงเรียน

(n = 136)					
รายการ	F	Sig	t	df	Sig (2-tailde)
ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล	.003	.957	3.272	134	.001*
			3.280	119.478	
ด้านการคัดกรองนักเรียน	.004	.953	4.111	134	.000*
			4.065	113.635	
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	.009	.925	3.618	134	.000*
			3.605	116.950	
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	.458	.500	3.563	134	.001*
			3.566	118.885	
ด้านการส่งต่อ	.003	.955	3.498	134	.001*
			3.492	117.847	
ผลรวม	.002	.967	3.793	134	.000*
			3.763	115.149	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขต พญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด 5 ด้าน ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน



บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการส่งเสริม นักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งต่อนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สรุปการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการมอบหมายงานหรือแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คือ ผู้บริหาร

และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์ของการดำเนินการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งมีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความ ถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของงานการคัดกรองนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือระหว่าง การปฏิบัติตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทางเลือกของการดำเนินงานการคัดกรองนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนงาน/ โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ วัตถุประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนครอบคลุมเนื้อหาและส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในระบบ ดูแล ช่วยเหลือเหลือนักเรียนอย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงวินัยเชิงบวก ซึ่งมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียน การสอน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมความสามารถพิเศษและการแสดงออกของนักเรียนอย่างหลากหลาย ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาเรื่องความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมโฮมรูม และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการการประสานความร่วมมือกับนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานกับคณะกรรมการระดับชั้น ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วม ในการให้ความรู้และทักษะในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมเพื่อให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงาน กับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดองค์ความรู้เรื่องจิตวิทยาวัยรุ่น ซึ่งม ีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมนักเรียนมีบุคลิกภาพดี ใฝ่เรียนรู้และกล้าแสดงออก และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมนักเรียนมีวินัยในตนเองและปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนางานระบบงานการส่งต่อนักเรียน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน จึงได้สรุปการเปรียบเทียบรายคู่ 5 ด้านดังนี้

2.1 ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด 5 ด้าน ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน จึงได้สรุปการเปรียบเทียบรายค่า 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีความคิดเห็น แตกต่างกับผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีความคิดเห็น แตกต่างกับผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนใน

สหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีความคิดเห็น แตกต่างกับผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขต พญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีความคิดเห็น แตกต่างกับ ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวังมีความสอดคล้องกับนโยบาย และจุดเน้นในการพัฒนาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในทุกด้านทั้ง 5 ด้าน สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน มีดังนี้

1.1 ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษามีจัดการประชุม วางแผน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างความตระหนัก ให้ความรู้คำแนะนำ วิธีการดำเนินการแก่ครูผู้ปฏิบัติในการทำแบบเยี่ยมบ้านของนักเรียนให้สอดคล้อง กับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน และวางแผนเตรียมการล่วงหน้า หากวิธีรับมือกับปัญหา ความยากลำบากของเส้นทางการเยี่ยมบ้านของนักเรียน แล้วดำเนินการตามแผนที่วางไว้ แต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม การดำเนินการในกิจกรรมออกแบบกรอบมาตรฐานเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ ในการตรวจสอบ นิเทศ ติดตาม และดำเนินการนิเทศ ติดตาม นำผลการประเมินจากกิจกรรมมาปรับปรุง แก้ไขพัฒนา จุดเด่น จุดด้อยจุดที่ควรพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ ตัวสุวรรณบวร (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นูรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ศึกษา การบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาบบุรี ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาบบุรี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของงานการคัดกรองนักเรียน มีส่วนร่วมในการประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือระหว่างการปฏิบัติตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน และการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เด่นศักดิ์ สุริยะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินการมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตา ศุภรสุคนธ์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครอบคลุมเนื้อหาและส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนอย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงวินัยเชิงบวก มีการร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน และการพัฒนาและส่งเสริมความสามารถพิเศษและการแสดงออกของนักเรียนอย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทธิ์ธิชัย ภู่อำวงศ์, (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการจำเป็นในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีระดับความจำเป็นอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร โครพ (2563) ได้ศึกษา แนวทางการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า แนวทางการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ในภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเรื่องความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมโฮมรูม และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการประสานความร่วมมือกับนักเรียน ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานกับคณะกรรมการระดับชั้น ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัด

กิจกรรมเพื่อให้กำลังใจและส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดองค์ความรู้เรื่องจิตวิทยาวัยรุ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ ตัวสุวรรณบวร (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การป้องกันและแก้ไข และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ใหม่ พลเพชร (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้นักเรียนมีบุคลิกภาพดี ใฝ่เรียนรู้และกล้าแสดงออก และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเองและปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนางานระบบงานการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่า การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การส่งต่อ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งต่อ อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน มีดังนี้

2.1 ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน ที่แตกต่างกัน ทุกด้าน 5 ด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างก็มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่างให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน

เพื่อที่จะได้นำผลการบริหารการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนมาใช้ ในการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นูรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ศึกษาการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า การเปรียบเทียบการบริหาร งานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาภัทร ศรีไกร (2565) ได้ศึกษาการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีสภาพบริบทของโรงเรียนแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณหรือบุคลากร ซึ่งความพร้อมเหล่านี้แต่ละโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นขนาดใหญ่กลาง เล็ก ต่างก็สามารถบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา ไชยรัตน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพงษ์ พันทิวา (2563) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน ในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ควรนำเทคโนโลยีและ AI เข้ามาช่วยในการจัดเก็บ วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลนักเรียน เช่น ระบบ Student Analytics ที่สามารถแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ ความถนัด ความสนใจ และปัญหาส่วนบุคคลได้อย่างแม่นยำ โดยผู้บริหารและครูควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์ของระบบให้ชัดเจน เช่น เพื่อวางแผนการสอนเฉพาะบุคคล หรือ เพื่อดูแลสุขภาพจิตในเชิงป้องกัน ซึ่งการมีเป้าหมายที่ชัดเจนจะช่วยให้การพัฒนาระบบมีทิศทางและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้จริง
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรใช้ระบบ AI ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพฤติกรรมและผลการเรียน เพื่อตรวจจับนักเรียนที่มีแนวโน้มจะประสบปัญหาในอนาคต เช่น การเรียนถดถอย พฤติกรรมเสี่ยง หรือปัญหาทางอารมณ์ โดยผู้บริหารและครูควรร่วมมือกันออกแบบนโยบายและวัตถุประสงค์ของการคัดกรอง เช่น การกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง หรือแนวทางการดำเนินการหลังการคัดกรอง เพื่อให้ระบบมีความแม่นยำและเป็นธรรม รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรใช้ระบบ AI เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจุดแข็งและความถนัดของนักเรียนแต่ละคน แล้วแนะนำกิจกรรมหรือหลักสูตรเสริมที่ตรงกับศักยภาพ เช่น AI ที่ช่วยวิเคราะห์ผลงานด้านศิลปะ ดนตรี วิทยาศาสตร์ หรือการเขียนโปรแกรม พร้อมเสนอแนวทางพัฒนาต่อยอด ผู้บริหารและครูควรเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกและใช้เทคโนโลยีช่วยผลักดันการเติบโตอย่างมีเป้าหมาย
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์หรือระบบคลังความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น ซึ่งใช้ AI วิเคราะห์และแนะนำเนื้อหาที่เหมาะสมตามบทบาทของแต่ละบุคลากร เช่น ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา หรือครูประจำวิชา เพื่อให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจพฤติกรรมวัยรุ่นได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเปิดระบบแจ้งเตือนสัญญาณความเสี่ยงจากพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีการอบรมผ่านระบบออนไลน์ หรือจัดกิจกรรมเสริมที่ใช้ AI หรือ Virtual Simulation (ระบบจำลองสถานการณ์) เพื่อฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแก่ครูและผู้บริหาร เช่น การรับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ การตั้งคำถามปลายเปิด หรือการจัดการปัญหาทางอารมณ์ โดยใช้ AI เป็นผู้จำลองสถานการณ์ (Virtual Student) เพื่อให้ฝึกตอบสนองในสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับความเป็นจริง รวมถึงระบบสนับสนุนให้การส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเป็นไปอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน
2. ควรศึกษาปัจจัยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน
3. ควรศึกษารูปแบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ



บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ เบ็ญขุนทด. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมวัดด่านสำโรง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 [งานนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ป. 6. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- จันจิรา ไชยรัตน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561, 27-28 มีนาคม). การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12. การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 10. สถาบันส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- ณัฏฐา ราชคมน์. (2564). สภาพการดำเนินงานตามกลยุทธ์เชิงนโยบายของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยพะเยา].
- ดวงพร สุพลดี. (2561) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน โรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].
- เด่นศักดิ์ สุริยะ. (2566). การดำเนินการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาล นครเชียงราย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 13(3), 100-109.
<https://journal.pbru.ac.th/onlinearticles.php?cid=27>
- ธนิดา ศุภสุนทร. (2562). การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- ธัชกร จับใจนาย. (2563). ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตสุทัศน์ไทย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 [การศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยพะเยา].

ธีร์ ภาวักนันท์. (2557). *คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน*. ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน.

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.

<https://www.senate.go.th/assets/portals/13/files/รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร%20พุทธศักราช%20๒๕๖๐.pdf>

นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์. (2564). *การบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3* [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา].

ปรียาภัทร ศรีไกร. (2565). *การบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 2(3), 1-12.*

<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/RJGE/issue/view/134>

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

<https://ops.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ>

ฤทธิชัย ภู่อางค์. (2563). *การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 8(32), 13-22.*

<https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=805>

วชิรวิทย์ ชินะขำ. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเวียงแก่น สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4* [การศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยพะเยา].

วุฒิพงษ์ พันทิวา. (2563). *สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วย เหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].

ศิริลักษณ์ ตัวสุวรรณบวร. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].

- สรวง ศรีแก้วทุม, พิษญา คำปัน และสุตาภรณ์ สืบสุติน. (2557). *คู่มือการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 35*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 304-314.
- <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/issue/view/16497>
- สุนทร โครพ. (2563). *แนวทางการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา]*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน*. ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2541). *เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู*. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- ใหม่ พลเพชร. (2566). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา มัธยมศึกษา พัทลุง [สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่]*.
- เอกลักษณ์ อนันตะปุระ. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 [วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]*.
- Best, J. W. (1986). *Research in Education* (5th ed). Prentice Hall.



ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ รองคณบดีฝ่ายบริหารและพัฒนาคุณภาพนิสิต
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ดร.ชยุต วิจิตรสุนทร ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสันกำแพง
สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2
3. นายธรรินทร์ พานธงรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวเมือง
สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3



ภาคผนวก ข การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence)

การประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบสอบถามนี้ เป็นการเสนอเพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องและความเหมาะสมของเนื้อหาที่เป็นไปได้ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามนี้มุ่งที่จะนำไปใช้ในการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ดังนั้น การตรวจสอบเนื้อหา การใช้ภาษา การพิมพ์ ความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบสอบถาม โดยกำหนดค่าคะแนนของแต่ละรายการที่เห็นว่าความสอดคล้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม ตามเงื่อนไขต่อไปนี้

- +1 คือ แน่ใจว่า รายการประเมินแต่ละรายการมีความสอดคล้องและมีความเหมาะสม
- 0 คือ ไม่แน่ว่า รายการประเมินแต่ละรายการมีความสอดคล้องและมีความเหมาะสม
- 1 คือ แน่ใจว่า รายการประเมินแต่ละรายการไม่มีความสอดคล้องและไม่มีความเหมาะสม

แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน
ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
14	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
42	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ค่า IOC เฉลี่ยแบบสอบถาม				0.97	ใช้ได้



ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย



แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนใน
สหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

.....

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครู ในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ทั้งหมด 50 ข้อ
3. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงาน คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ทำให้จะได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร งานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน เพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป และทราบถึงความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบไปเป็นข้อมูลในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนต่อไปโดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ และสถานภาพทางราชการของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

นายพรชัย จินะทา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- () ชาย
- () หญิง
- () ไม่ระบุ

2. ประสบการณ์การทำงาน

- () น้อยกว่า 10 ปี
- () 10 – 20 ปี
- () 20 ปี ขึ้นไป

3. ขนาดสถานศึกษา

- () ขนาดกลาง
- () ขนาดใหญ่



ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของ
โรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย
เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง
ลำพูน แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	โรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับสภาพการดำเนินงาน 5 หมายถึง ท่านมี
ความคิดเห็นว่า โรงเรียนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การมีส่วนร่วมในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
1	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
2	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
3	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์ของการดำเนินการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
4	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
5	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทางเลือกของการดำเนินงานในดำเนินงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
6	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการออกแบบวิธีดำเนินการงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
7	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
8	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน/โครงการระบบดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
9	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการระบบดูแลช่วย เหลือนักเรียน					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการมอบหมายงานหรือแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
2. การมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน						
11	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน					
12	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือนระหว่างการปฏิบัติตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
13	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการประเมินความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการ ระบบดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน					
14	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการมอบหมายงานหรือแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
15	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการคัดกรองนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา					
16	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดหา ทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ งานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรอง					
17	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์ของการดำเนินการพัฒนาระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน					
18	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
19	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทางเลือกของการดำเนินงานการคัดกรองนักเรียน					
20	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของงานการคัดกรองนักเรียน					
3. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียน						
21	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียนอย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและคำนึงถึงวินัยเชิงบวก					
22	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมความสามารถพิเศษและการแสดงออกของนักเรียนอย่างหลากหลาย					
23	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนครอบคลุมเนื้อหาและส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน					
24	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียนเต็มเวลา เต็มความสามารถและเต็มศักยภาพ					
25	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน					
26	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมทำ					
27	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมระบบ ดูแลช่วย เหลือนักเรียน					
28	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน					
29	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
30	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลให้ ครอบคลุมเนื้อหา คุณธรรม จริยธรรม และทักษะ กระบวนการ					
4 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน						
31	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเรื่องความรู้ และทักษะในการจัดกิจกรรมโฮมรูม					
32	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการการประสาน ความร่วมมือกับนักเรียน					
33	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานกับ คณะกรรมการระดับชั้น					
34	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะใน การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน					
35	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง					
36	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการประสานงานกับ ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
37	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจธรรมชาติ ของเด็กวัยรุ่น					
38	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดองค์ความรู้เรื่อง จิตวิทยาวัยรุ่น					
39	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะการ ให้คำปรึกษา					
40	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะใน การจัดกิจกรรมชั้นเรียน					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบ ดูแลช่วย เหลือ นักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5 การมีส่วนร่วมในการส่งต่อนักเรียน						
41	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะใน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร					
42	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะใน การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม					
43	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะใน การจัดกิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง					
44	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะใน การจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา					
45	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และทักษะใน การจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษา					
46	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่าง หลากหลาย เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้นักเรียนได้ ร่วมคิด ร่วมทำ					
47	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลที่มี ความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของ ผู้เรียน					
48	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมนักเรียนมี บุคลิกภาพดี ใฝ่เรียนรู้และกล้าแสดงออก					
49	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมนักเรียนมีวินัย ในตนเองและปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง					
50	ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนางาน ระบบงานการส่งต่อนักเรียน					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สำหรับการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	พรชัย จินะทา
วัน เดือน ปี เกิด	13 ตุลาคม 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดลำปาง
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2553 ศษ.บ. (พลศึกษา), สถาบันพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง, ลำปาง
ที่อยู่ปัจจุบัน	72 หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ถอด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง 52160
ผลงานตีพิมพ์	พรชัย จินะทา และณัฐวุฒิ สัพโส. (2568). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตพญาวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน. วารสารสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 8(1), อยู่ระหว่างการเผยแพร่. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSSMBU/index

